

ДСТУ 3849–99

ДЕРЖАВНИЙ СТАНДАРТ УКРАЇНИ

Дорожній транспорт

КОЛЬОРОГРАФІЧНІ СХЕМИ,
РОЗПІЗНАВАЛЬНІ ЗНАКИ,
НАПИСИ ТА СПЕЦІАЛЬНІ СИГНАЛИ
ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ
ОПЕРАТИВНИХ І СПЕЦІАЛЬНИХ СЛУЖБ

Загальні вимоги

Видання офіційне

Київ
ДЕРЖСТАНДАРТ УКРАЇНИ
1999

ПЕРЕДМОВА

1 РОЗРОБЛЕНО І ВНЕСЕНО Управлінням Державтоінспекції МВС України і Науково-дослідним центром з безпеки дорожнього руху МВС України

2 ЗАТВЕРДЖЕНО І ВВЕДЕНО В ДІЮ наказом Держстандарту України від 19 березня 1999 р. № 120

3 ВВЕДЕНО ВПЕРШЕ

4 РОЗРОБНИКИ: **В.В. Матковський, З.Д. Дерех** (керівник розробки), **С.В. Каракай, В.О. Баклаєв, О.І. Сученко, В.М. Пригожинський, П.М. Бойко, Л.В. Карпінська, Ю.Є. Заворицький, О.О. Шведов**

© Держстандарт України, 1999

Цей стандарт не може бути повністю чи частково відтворений, тиражований і розповсюджений як офіційне видання без дозволу Держстандарту України

ЗМІСТ

	с.
1 Галузь використання	1
2 Загальні правила	1
3 Вимоги до кольорографічних схем, написів, знаків, емблем	2
4 Вимоги до розміщення спеціальних світлових і звукових сигнальних пристроїв	4
5 Правила установлення і застосування спеціальних світлових і звукових сигнальних пристроїв	5
6 Технічні вимоги до світлових і звукових спеціальних сигнальних пристроїв	5
Додаток А Кольорографічні схеми транспортних засобів оперативних і спеціальних служб	7
Додаток Б Зразок літер і цифр, які необхідно застосовувати для написів на спеціальних та оперативних транспортних засобах	25
Додаток В Розміщення спеціальних звукових та світлових сигнальних пристроїв на транспортних засобах	27

ДОРОЖНІЙ ТРАНСПОРТ
КОЛЬОРОГРАФІЧНІ СХЕМИ,
РОЗПІЗНАВАЛЬНІ ЗНАКИ, НАПИСИ
ТА СПЕЦІАЛЬНІ СИГНАЛИ ОПЕРАТИВНИХ,
СПЕЦІАЛІЗОВАНИХ ТА СПЕЦІАЛЬНИХ
ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ

Загальні вимоги

- 1 РОЗРОБЛЕНО: Центр безпеки дорожнього руху та автоматизованих систем при Міністерстві внутрішніх справ України
- 2 ПРИЙНЯТО ТА НАДАНО ЧИННОСТІ: наказ Мінекономрозвитку України від 28 травня 2015 р. № 45 з 2011–15–01

Розділ 2

Пункт 2.2.3 викласти в новій редакції:

«2.2.3 Екстреної (швидкої) медичної допомоги».

Пункт 2.2.5 викласти в новій редакції:

«2.2.5 Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту».

Пункт 2.2.9 викласти в новій редакції:

«2.2.9 Державного агентства лісових ресурсів України».

Підрозділ 2.2 доповнити пунктом 2.2.12:

«2.2.12 Державного агентства рибного господарства України та органів рибоохорони».

Підрозділ 2.3 викласти в новій редакції:

«2.3 До спеціальних транспортних засобів належать автомобілі реагування суб'єктів охоронної діяльності, автомобілі дорожньо-експлуатаційних і комунальних служб».

Підрозділ 2.4 викласти в новій редакції:

«2.4 До спеціалізованого транспорту належать транспортні засоби, які призначені для перевезення певних категорій пасажирів чи вантажів (автобус для перевезення дітей, інвалідів, пасажирів певних професій, самоскид, цистерна, сідельний тягач, фургон, санітарний автомобіль екстреної (швидкої) та невідкладної медичної допомоги, автомобіль інкасації, ритуальний автомобіль тощо) та які мають спеціальне обладнання (таксі, учбовий, броньований, обладнаний спеціальними світловими та звуковими сигнальними пристроями тощо), автомобілі для перевезення негабаритних, небезпечних та великовагових вантажів, а також автомобілі прикриття таких перевезень».

Таблицю 1 **викласти в новій редакції:**

Таблиця 1

Транспортні засоби	Основний колір транспортного засобу	Колір контрастувальної смуги
Оперативні		
Служби безпеки руху	*	Синій
Військової інспекції безпеки дорожнього руху Військової служби правопорядку у Збройних Силах України	*	Блакитно-жовто-блакитний

Транспортні засоби	Основний колір транспортного засобу	Колір контрастувальної смуги
Екстреної (швидкої) медичної допомоги *	Білий	Червоний
Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту	*	Червоний
Служба інкасації та перевезення цінностей	*	Зелений
Правоохоронних органів: Міліції Державтоінспекції МВС України Підрозділів патрульної служби Інших оперативних служб	* * * *	*** Синьо-жовтий Синьо-жовтий —
Пожежної охорони	Червоний	Білий
Державного агентства лісових ресурсів України	*	Зелено-жовто-зелений
Державного агентства рибного господарства України та органів рибоохорони	*	—
Державної екологічної інспекції України	*	—
Аварійних служб **	Жовтий	Червоний
Спеціальні		
Автомобілі реагування суб'єктів охоронної діяльності	*	—
Дорожньо-експлуатаційних і комунальних служб	Жовтий	***
Спеціалізовані		
Операторів поштового зв'язку	*	Синьо-жовто-синій
Державної інспекції сільського господарства України	*	***
Державної міграційної служби України	*	Жовтий
Для перевезення негабаритних, небезпечних та велико-вагових вантажів	*	*
* Колір не регламентовано. ** Колір дверей автомобілів (крім легкових) — червоний. *** Смугу можна не наносити.		

Таблицю 2 **викласти в новій редакції:**

Таблиця 2

Транспортні засоби	Написи та розпізнавальні знаки
Оперативні	
Служби безпеки руху	«Безпека руху»
Військової інспекції безпеки дорожнього руху Військової служби правопорядку у Збройних Силах України *	«Інспекція»
Екстреної (швидкої) медичної допомоги * Невідкладної медичної допомоги	«Екстрена (швидка) медична допомога», «Ambulance», «103», «Медицина катастроф» «Невідкладна медична допомога»
Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту **	«Пожежно-рятувальна» «Аварійно-рятувальна» «Оперативно-рятувальна» «Оперативно-піротехнічна служба» «Спеціальна аварійно-рятувальна»
Служби інкасації та перевезення цінностей	***

Транспортні засоби	Написи та розпізнавальні знаки
Правоохоронних органів: Міліції ** Державтоінспекції МВС України* Інших оперативних служб **	«Міліція», «Криміналістична лабораторія», «Державтоінспекція» ***
Пожежної охорони •	Назва населеного пункту, номер частини, скорочена назва техніки за призначенням
Державного агентства лісових ресурсів України *	—
Державного агентства рибного господарства України та органів рибоохорони*	—
Державної екологічної інспекції України	«Держекоінспекція України»***
Аварійних служб**	«Аварійна контактної мережі», «Аварійна електро- транс», «Аварійна кабельної мережі», «Аварійна елек- тромереж» (черговий номер автомобіля), «Аварійна газова служба» (черговий номер автомобіля)
Спеціальні	
Автомобілі реагування суб'єктів охоронної діяльності	Кольорографічні схеми (написи), які ідентифікують суб'єкта охоронної діяльності, зокрема його скоро- чена назва, номер телефону та емблема (у разі її наявності)
Дорожньо-експлуатаційних і комунальних служб	«Дорожня служба»***
Спеціалізовані	
Операторів поштового зв'язку	«Пошта»*
Державної інспекції сільського господарства України	«Держсільгоспінспекція України»
Державної міграційної служби	«Міграційна служба»
Учебний транспортний засіб	«Учбова(-вий)»
* Транспортні засоби мають емблему. ** Транспортні засоби можуть мати інші написи, знаки та емблеми. *** Напис та емблему можна не наносити.	

Розділ 5

Пункт 5.5 першу половину речення викласти в новій редакції:

«5.5 Установлення на транспортних засобах спеціальних звукових та світлових сигнальних пристроїв зі світловим сигналом синього кольору та на транспортних засобах реагування суб'єктів охоронної діяльності спеціальних світлових пристроїв зі світловим сигналом автожовтого (оранжевого) кольору, ...».

ДОДАТОК А

Рисунок А.3 зобразити в новій редакції:

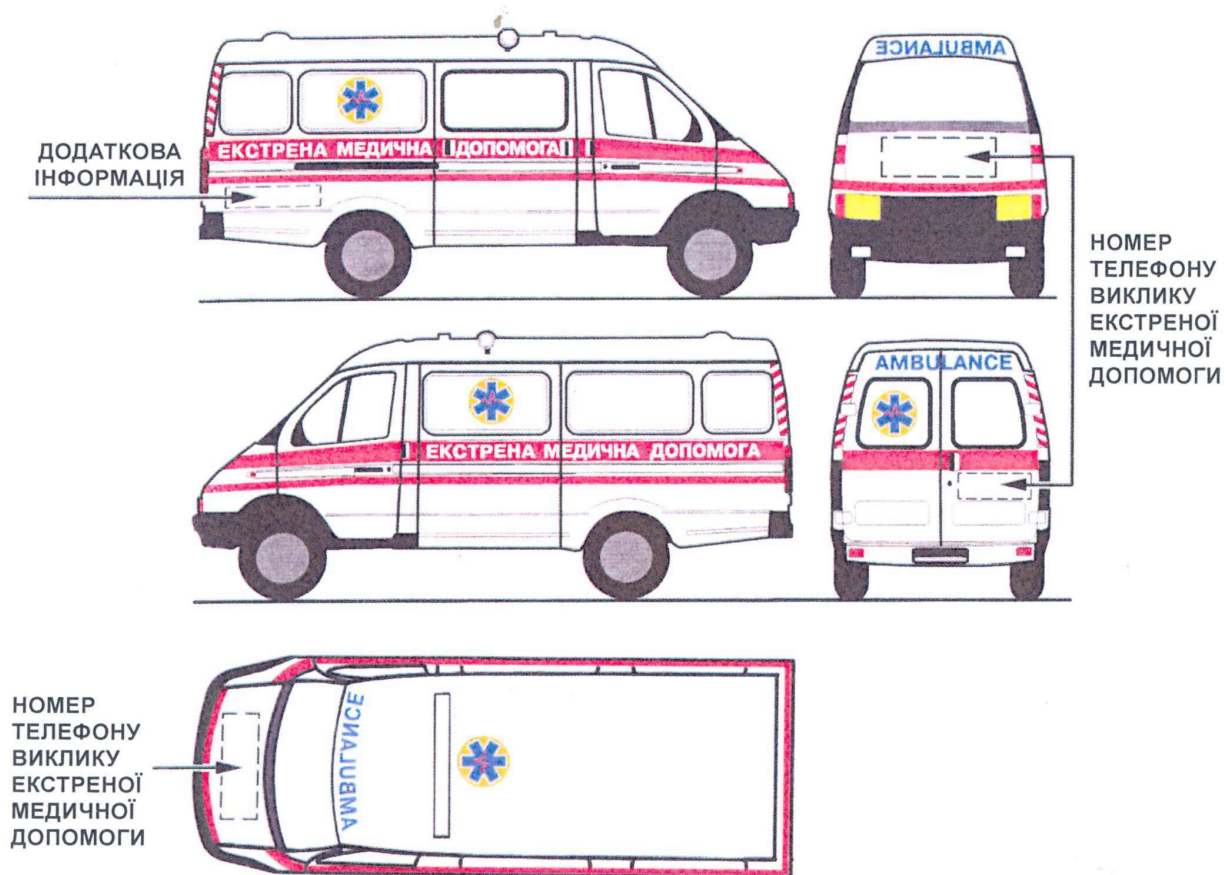

Рисунок А.3 — Автомобіль екстреної (швидкої) медичної допомоги

Назву рисунка А.4 **викласти в новій редакції:**

«Рисунок А.4 — Автомобілі оперативно-рятувальної служби цивільного захисту»

Назву рисунка А.8 **викласти в новій редакції:**

«Рисунок А.8 — Автомобілі оперативно-рятувальної служби цивільного захисту, пожежної охорони»

Рисунок А.10 зобразити в новій редакції:

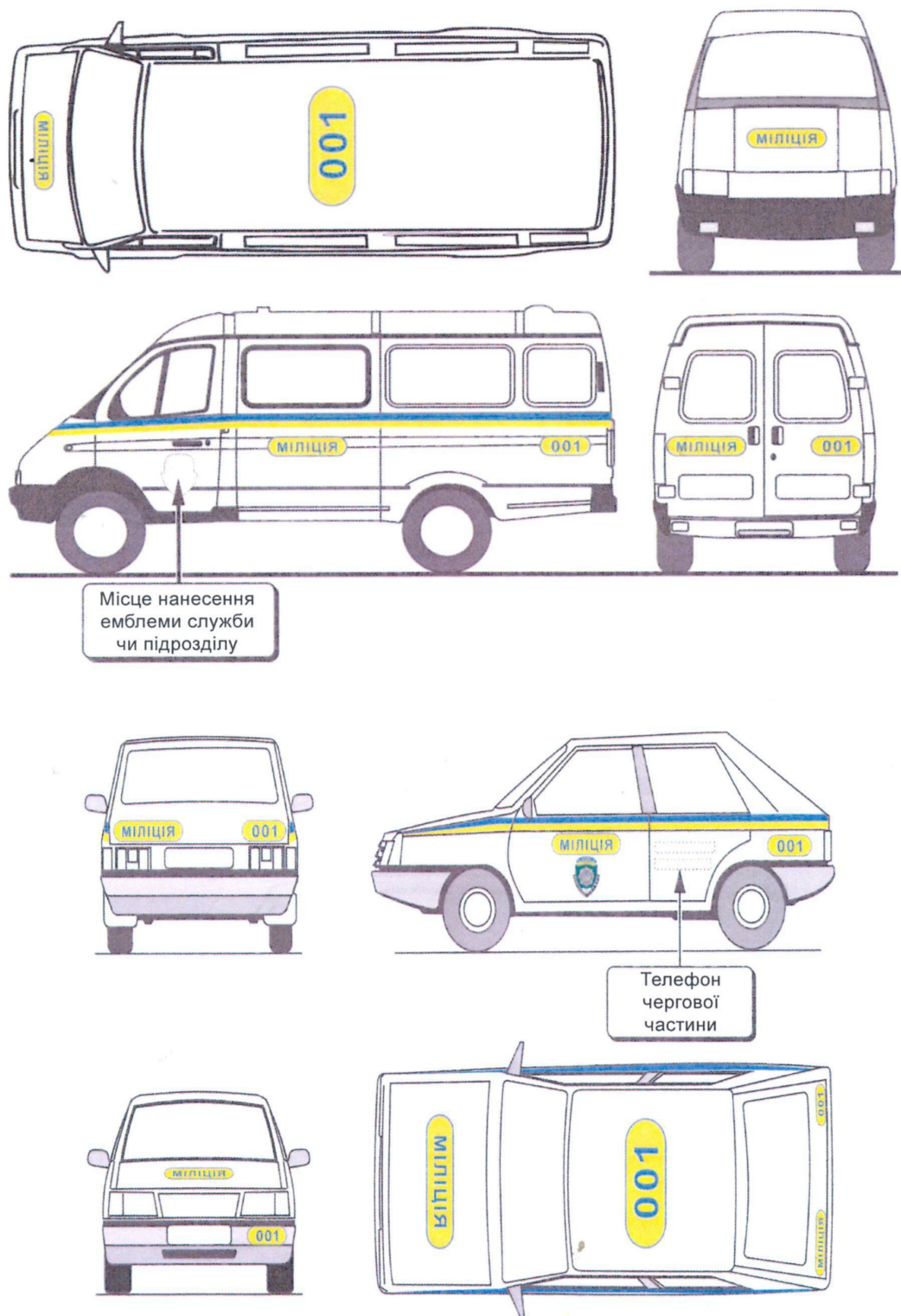

Рисунок А.10 — Автомобілі міліції (аркуш 1)

Рисунок А.10 — Автомобілі міліції (аркуш 2)

Назву рисунка А.13 **викласти в новій редакції**:

«Рисунок А.13 — Автомобілі Державного агентства лісових ресурсів України»

Рисунок А.17 **вилучити**.

Додаток А **доповнити** рисунком А.17:

Рисунок А.17 — Автомобіль Державної міграційної служби України (аркуш 1)

Рисунок А.17 — Автомобіль Державної міграційної служби України (аркуш 2)

Додаток А **доповнити** рисунком А.18:

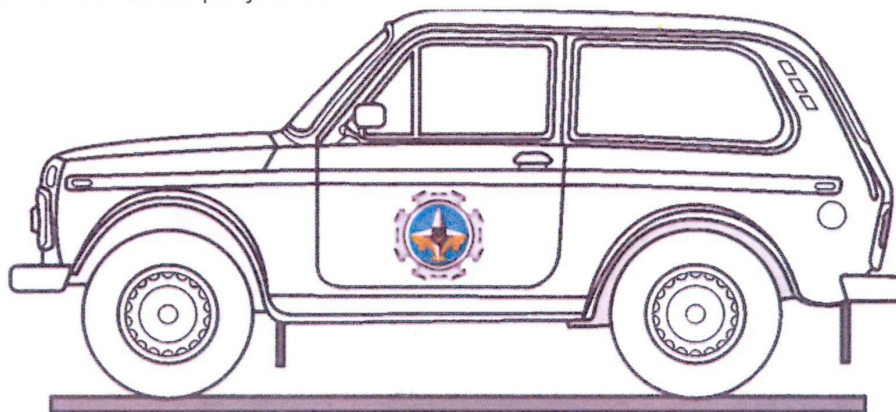

Рисунок А.18 — Автомобіль Державного агентства рибного господарства України та органів рибохорони

Додаток А **доповнити** рисунком А.19:

Рисунок А.19 — Автомобіль Державної екологічної інспекції України

Додаток А **доповнити** рисунком А.20:

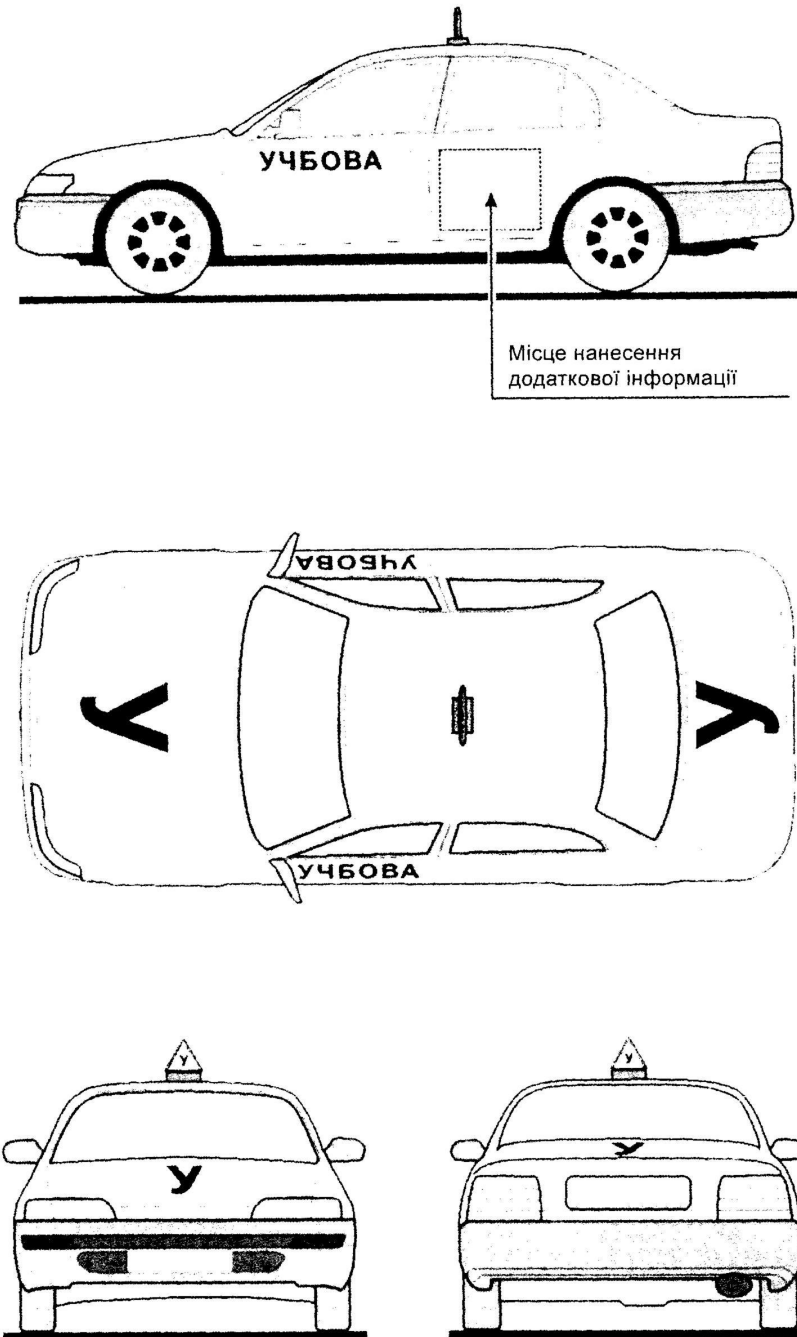

Рисунок А.20 — Автомобіль легковий учбовий

Додаток А **доповнити** рисунком А.21:

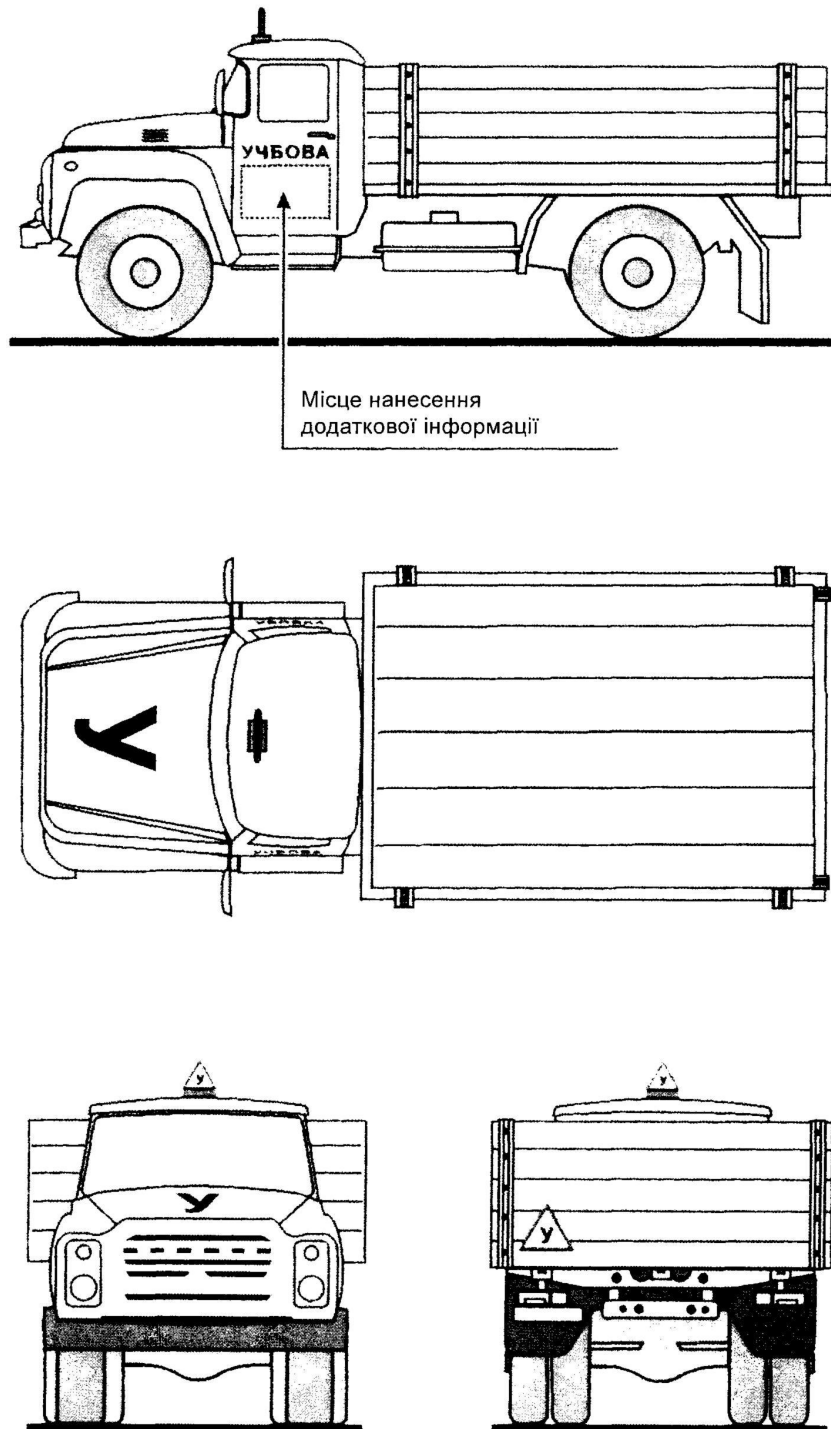

Рисунок А.21 — Автомобіль вантажний учбовий

Додаток А **доповнити** рисунком А.22:

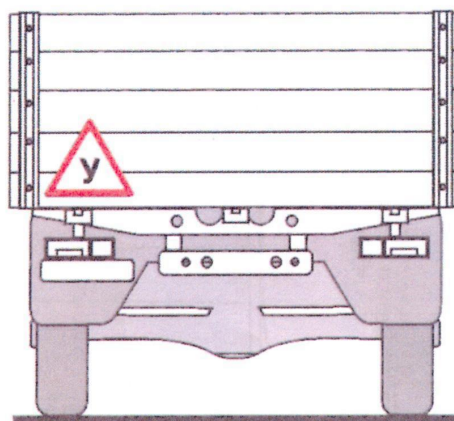
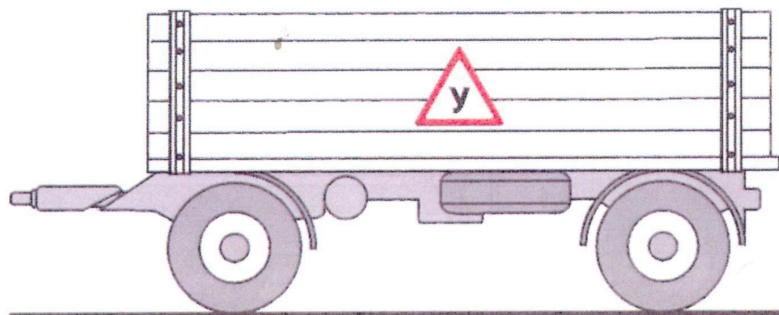

Рисунок А.22 — Причеп учбовий

Додаток А **доповнити** рисунком А.23:

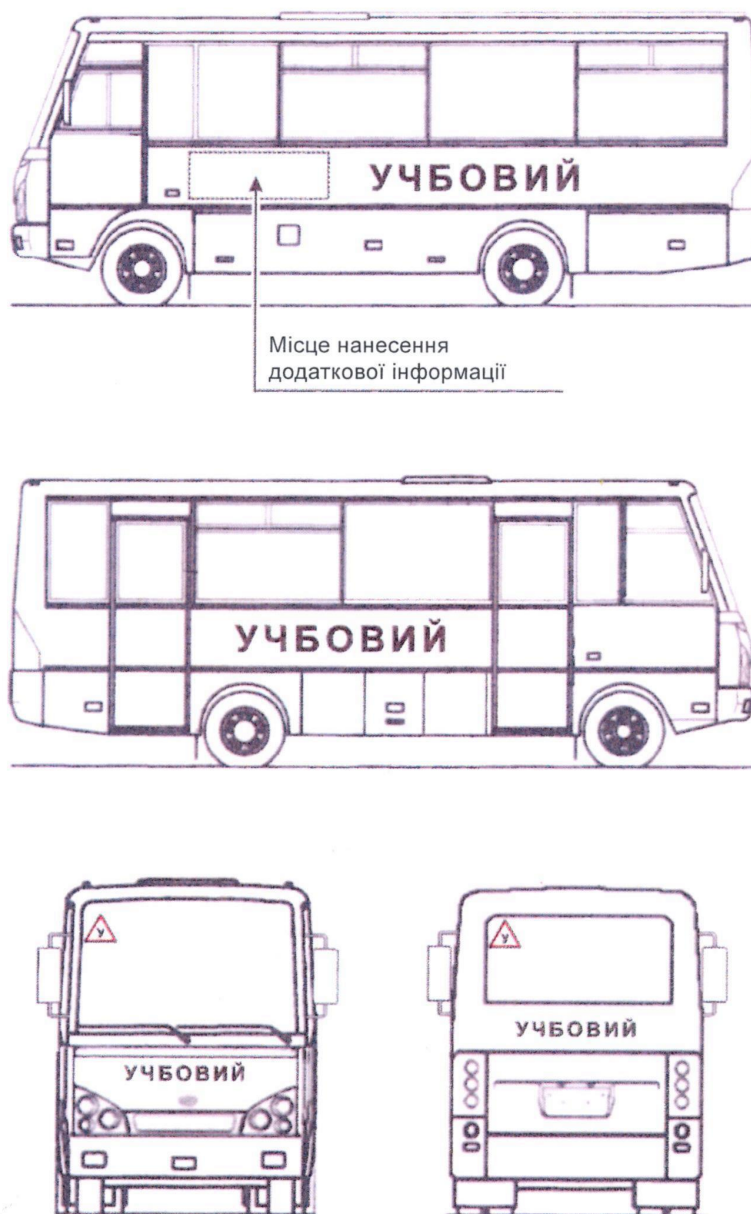

Рисунок А.23 — Автобус учбовий

(ІПС № 5–2015)

Дорожній транспорт
Кольорографічні схеми, розпізнавальні знаки, написи
та спеціальні сигнали оперативних, спеціалізованих
і спеціальних транспортних засобів
Загальні вимоги

- 1 РОЗРОБЛЕНО: Центр безпеки дорожнього руху та автоматизованих систем при Міністерстві внутрішніх справ України
- 2 ПРИЙНЯТО ТА НАДАНО ЧИННОСТІ: наказ Мінекономрозвитку України від 24 вересня 2012 р. № 1044

Чинна від 2012–10–01

Підпункт 2.2.8 **викласти** в новій редакції: «Правоохоронних органів (Прокуратура України, Служба безпеки України, Управління державної охорони України, міліція, Державтоінспекція МВС України, Державна пенітенціарна служба України, податкова міліція), підприємств, установ та організацій службові транспортні засоби яких використовуються для пересування осіб відносно яких здійснюється державна охорона.»

Підрозділ 2.2 доповнити новим пунктом 2.2.11 такого змісту:

«2.2.11 Державної інспекції сільського господарства України.»

Розділ «Спеціалізовані» таблиці 1 **доповнити** рядком такого змісту:

Державна інспекція сільського господарства України	*	***
--	---	-----

Розділ «Спеціалізовані» таблиці 2 **доповнити** рядком такого змісту:

Транспортні засоби	Написи та розпізнавальні знаки
Державна інспекція сільського господарства України *	«Держсільгоспінспекція»

Підрозділ 4.1 **доповнити** новим абзацом такого змісту: «На оперативних транспортних засобах МВС України, Служби безпеки України, Управління державної охорони України та службових транспортних засобах, які використовуються для пересування осіб, стосовно яких здійснюється державна охорона, дозволено встановлювати світлові сигнальні пристрої під захисною решіткою радіатора, на передньому бампері транспортного засобу або в салоні автомобіля перед вітровим склом, при цьому забезпечивши їх видимість для учасників дорожнього руху.»

Підрозділ 5.4 **викласти** в новій редакції: «Дозволено застосування спеціальних світлових пристроїв синього кольору без кольорографічних схем, написів та емблем на оперативних транспортних засобах Служби безпеки України, Управління державної охорони України, Прокуратури України, МВС України, податкової міліції та на транспортних засобах, які використовуються для переміщення осіб стосовно яких здійснюється державна охорона.»

Підрозділ 5.5 **викласти** в новій редакції: «Установлення на транспортних засобах спеціальних звукових та спеціальних світлових пристроїв синього кольору, а також використання конкретного виду та кількості цих пристроїв потрібно здійснювати згідно з дозволом Державтоінспекції МВС України.»

Підрозділ 6.1 **викласти** в новій редакції: «Спеціальний світловий сигнальний пристрій потрібно встановлювати на транспортних засобах так, щоб світловий сигнал було видно на кут 360° (180° — у разі встановлення під захисною решіткою радіатора, на передньому бампері транспортного засобу або в салоні автомобіля перед вітровим склом) у горизонтальній площині та площині, яка проходить через центр джерела випромінювання світла.»

Начальник ЦБДРтаАС
при МВС України

С.І. Будник

**ЗМІНИ, ВНЕСЕНІ В НАЦІОНАЛЬНІ
НОРМАТИВНІ ДОКУМЕНТИ**

Код УКНД 43 020

ЗМІНА № 4

ДСТУ 3849–99

Сторінка 1

Сторінок 4

ДОРОЖНІЙ ТРАНСПОРТ

**Кольорографічні схеми, розпізнавальні знаки, написи
та спеціальні сигнали оперативних, спеціалізованих
та спеціальних транспортних засобів.
Загальні вимоги**

1 РОЗРОБЛЕНО Центр безпеки дорожнього руху та автоматизованих систем при Міністерстві внутрішніх справ України

2 ПРИЙНЯТО ТА НАДАНО ЧИННОСТІ наказ Держспоживстандарту України від 11 10 2010 р № 456

Чинна від 2011–01–01

Пункт 2 2 5 **викласти** у новій редакції «Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту Міністерства з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи (МНС України), (далі — оперативно-рятувальна служба)»

(Продовження див с 6)

Діалог 2

Підрозділ 2.4 **викласти** в новій редакції: «До спеціалізованого транспорту належать транспортні засоби, які призначені для перевезення певних категорій пасажирів чи вантажів (автобус для перевезення дітей інвалідів, пасажирів певних професій, самоскид, цистерна, сідельний тягач, фургон, швидка медична допомога, автомобіль інкасації, ритуальний автомобіль тощо) та мають спеціальне обладнання (таксі, броньований, обладнаний спеціальними світловими і звуковими сигнальними пристроями тощо)»

Таблиця 1

Шостий рядок «Оперативно-рятувальної служби» розділу «Оперативні» викласти в такій редакції:

Оперативні		
Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту	*	Червоний

Розділ «Спеціалізовані» таблиці 1 **доповнити** рядком:

Державної митної служби	*	Синьо-жовто-зелений
-------------------------	---	---------------------

Підрозділ 3.3 **Вилучити** слова «і задню частину кузова»

Таблиця 2

Шостий рядок «Оперативно-рятувальної служби» розділу «Оперативні» **викласти** в такій редакції:

(Продовження див. с. 7)

ЗМІНА № 3

ДСТУ 3849-99

Сторінка 1

Сторінок 2

Дорожній транспорт. Кольорографічні схеми, розпізнавальні знаки, написи та спеціальні сигнали транспортних засобів оперативних і спеціальних служб
Загальні вимоги

1 РОЗРОБЛЕНО: Центр безпеки дорожнього руху при Департаменті Державтоінспекції Міністерства внутрішніх справ України

2 ПРИЙНЯТО ТА НАДАНО ЧИННОСТІ: наказ Держспоживстандарту України від 26.12.2006 № 372

Чинна від 2007-07-01

Обкладинка, титульний аркуш, перша сторінка: назву стандарту викласти в новій редакції:

«Дорожній транспорт. Кольорографічні схеми, розпізнавальні знаки, написи та спеціальні сигнали оперативних, спеціалізованих та спеціальних транспортних засобів. Загальні вимоги».

Перша сторінка: назву стандарту російською та англійською мовами викласти в новій редакції:

«Дорожний транспорт. Цветографические схемы, опознавательные знаки, надписи и специальные сигналы оперативных, специализированных и специальных транспортных средств. Общие требования»;

«Road transport. Colours schemes, recognition symbols, inscriptions and special signals of operative, specialized and special vehicles. The common requirements».

Пункт 1.1: після слова «оперативні» доповнити «..., спеціалізовані...».

Пункт 1.2: після слова «оперативних» доповнити «..., спеціалізованих...».

Пункт 2.1: після слова «оперативних» доповнити «..., спеціалізованих...».

Пункт 2.3: слово «спеціалізовані» вилучити.

Пункт 2.4: викласти в новій редакції:

«2.4 До спеціалізованого транспорту належать самохідні технічні засоби на автомобільному або тракторному шасі, що мають спеціальні позначки або облаштовані робочими пристроями та призначені для виконання технічного, комерційного, соціального обслуговування населення (автобус для перевезення дітей, інвалідів, пасажирів певних професій, самоскид, цистерна, сидельний тягач, фургон, автомобіль операторів поштового зв'язку, ритуальний автомобіль, таксі тощо)»

Розділ 2 доповнити пунктом 2.5:

«2.5 Використання кольорографічних схем та спеціальних звукових і світлових сигналів на транспортних засобах, які не належать до оперативних, спеціалізованих та спеціальних, не дозволено».

Пункт 3.1: слова «дорожніх транспортних засобів оперативних і спеціальних служб» замінити на «оперативних, спеціалізованих і спеціальних транспортних засобів».

Таблицю 1 — після розділу «спеціальні» доповнити:

Транспортні засоби	Основний колір транспортного засобу	Колір контрастувальної смуги
Спеціалізовані		
Операторів поштового зв'язку		Синьо-жовто-синій

Таблицю 2 — після розділу «спеціальні» доповнити:

Транспортні засоби	Написи та розпізнавальні знаки
Спеціалізовані	
Операторів поштового зв'язку	Пошта

Пункт 3.4.7: після слова «оперативні» доповнити «..., спеціалізовані...».

У назві додатка А слова «транспортних засобів оперативних і спеціальних служб» замінити на «оперативних, спеціалізованих і спеціальних транспортних засобів».

У назві додатка Б після слова «спеціальних» долучити «спеціалізованих».

Додаток А: долучити рисунок А.16 — Транспортний засіб операторів поштового зв'язку.

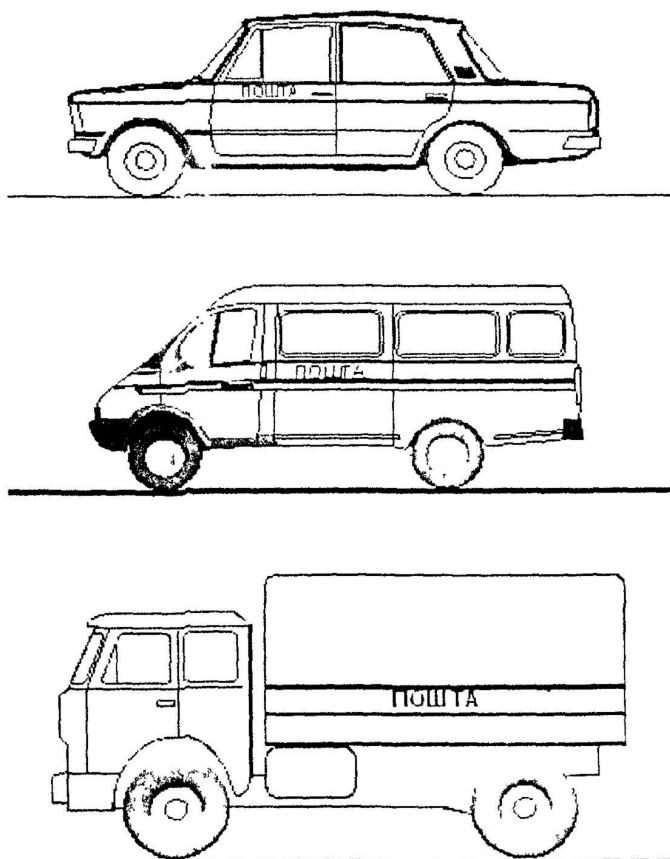

Рисунок А.16 — Транспортний засіб операторів поштового зв'язку

Рисунок А.16 — Транспортное средство операторов почтовой связи

**ЗМІНИ,
ВНЕСЕНІ В НАЦІОНАЛЬНІ СТАНДАРТИ УКРАЇНИ
43 ДОРОЖНЬО-ТРАНСПОРТНІ ЗАСОБИ**

Код УКНД 43.020

ЗМІНА № 2 ДСТУ 3849–99

Сторінка 1

Сторінок 2

Дорожній транспорт. Кольорографічні схеми, розпізнавальні знаки, написи та спеціальні сигнали транспортних засобів оперативних і спеціальних служб. Загальні вимоги

1 РОЗРОБЛЕНО: Науково-дослідницьким центром з безпеки дорожнього руху Міністерства внутрішніх справ України

2 ПРИЙНЯТО ТА НАДАНО ЧИННОСТІ: наказ Держспоживстандарту України від 30.12.2004 № 300

Чинна від 2005–04–01

Місце зміни	Надруковано	Повинно бути
Підпункт 2.2.2	Військової безпеки дорожнього руху	Військової інспекції безпеки дорожнього руху Військової служби правопорядку у Збройних Силах України
Таблиця 1 в колонці Транспортні засоби	Військової безпеки дорожнього руху	Військової інспекції безпеки дорожнього руху Військової служби правопорядку у Збройних Силах України
Таблиця 1 в колонці Колір контрастувальної смуги	Блакитний	Блакитно-жовто-блакитний
Таблиця 2 в колонці Транспортні засоби	Військової безпеки дорожнього руху*	Військової інспекції безпеки дорожнього руху Військової служби правопорядку у Збройних Силах України*
Таблиця 2 в колонці Написи та розпізнавальні знаки	„Військова безпека руху”, „ВБР”	„Інспекція”

(ІПС № 1–2005)

Сторінка 2

Додаток А. Рисунок А.2 викласти в новій редакції

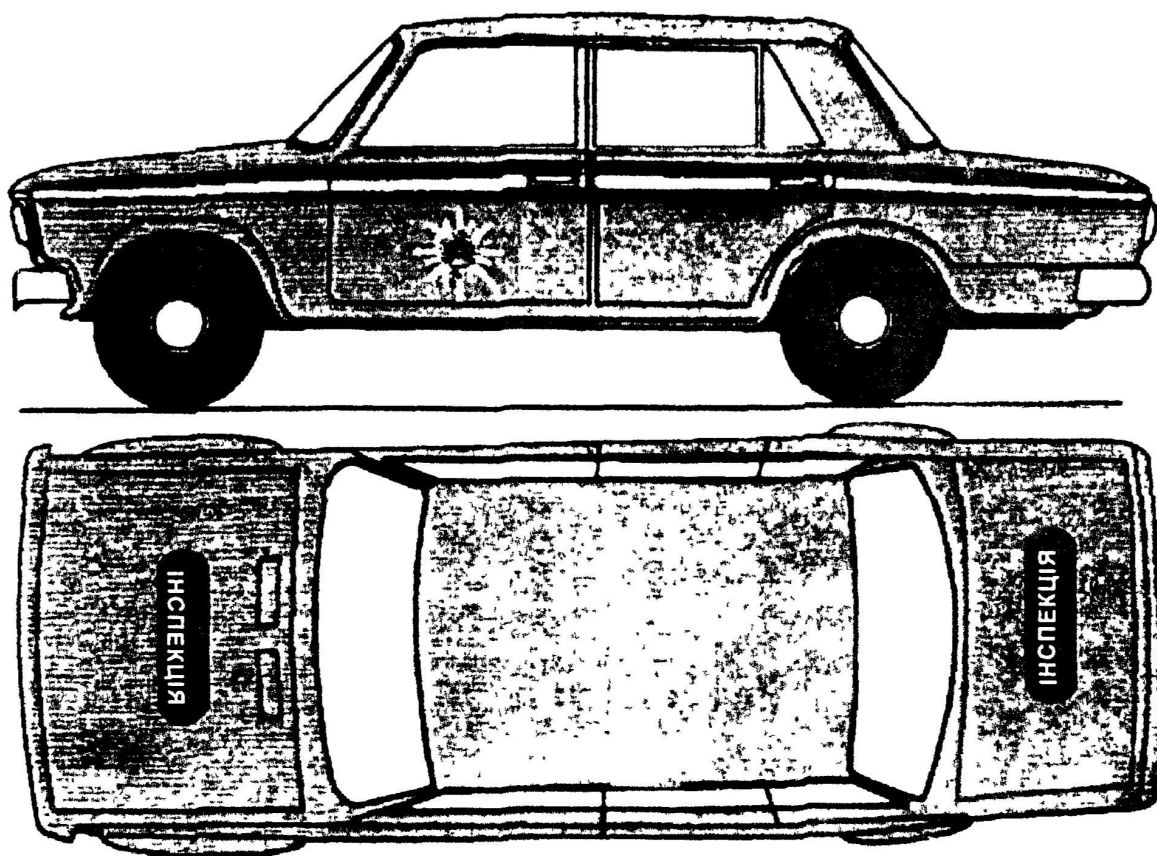

Рисунок А.2 — Автомобіль Військової інспекції безпеки дорожнього руху Військової служби правопорядку у Збройних Силах України

Рисунок А.2 — Автомобиль Военной инспекции безопасности дорожного движения Военной службы правопорядка в Вооруженных Силах Украины

**ЗМІНИ,
ВНЕСЕНІ В ДЕРЖАВНІ СТАНДАРТИ УКРАЇНИ**

43. ДОРОЖНЬО-ТРАНСПОРТНА ТЕХНІКА

43.020

ЗМІНА № 1 ДСТУ 3849–99 Дорожній транспорт. Кольорографічні схеми, розпізнавальні знаки, написи та спеціальні сигнали транспортних засобів оперативних і спеціальних служб. Загальні вимоги

Затверджено та надано чинності наказом Держстандарту України
від 05.04.2001 № 150

Чинна від 2001–08–01

Пункт 4.3. Викласти в новій редакції: «На транспортних засобах, що здійснюють перевезення небезпечних вантажів, для позначення транспортного засобу спеціальні світлові сигнальні пристрої повинні бути встановлені відповідно до рисунку В.9 додатку В.»

(Продовження зміни 1 ДСТУ 3849–99 див. стор.50)

1-0110 642
1-0110 642

ИЗМЕНЕНИЕ № 1 ДСТУ 3849–99 Дорожный транспорт. Цветографические схемы, опознавательные знаки, надписи и специальные сигналы транспортных средств оперативных и специальных служб. Общие требования

Утверждено и введено в действие приказом Госстандарта Украины
от 05.04.2001 № 150

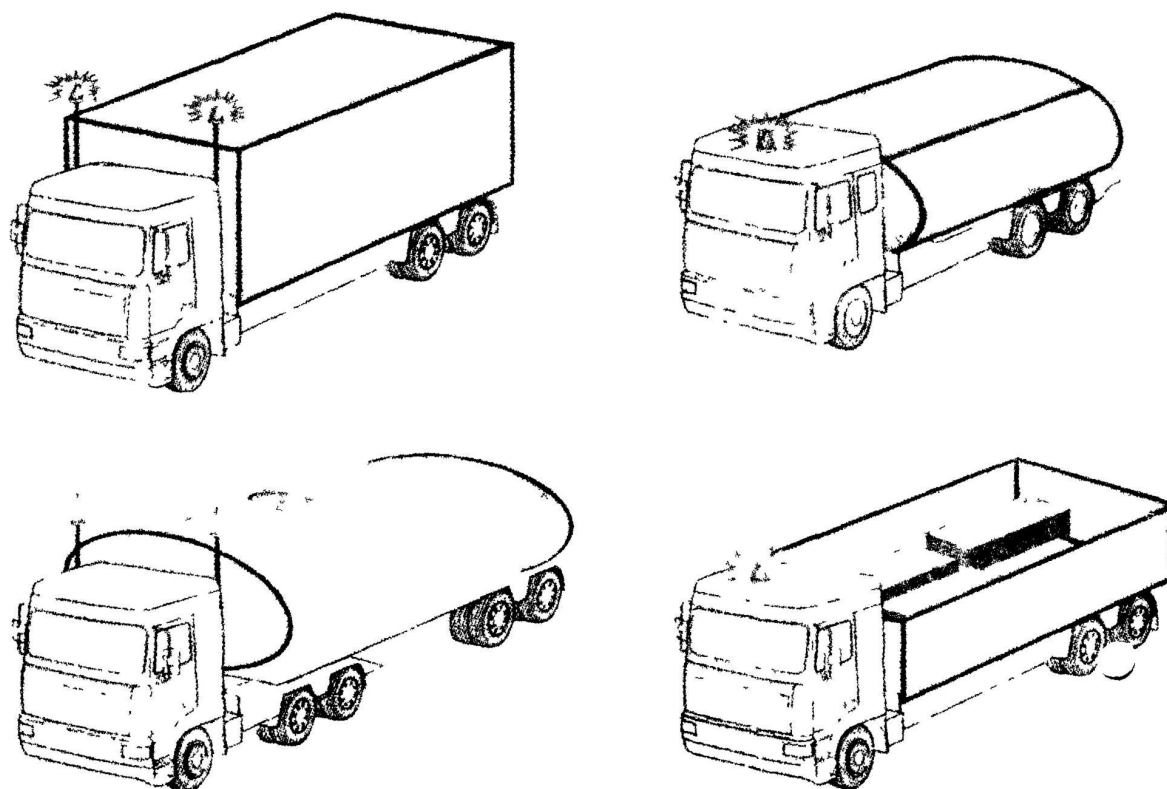
Дата введения 2001–08–01

Пункт 4.3. Изложить в новой редакции: «На транспортных средствах, которые осуществляют перевозку опасных грузов, для обозначения транспортного средства специальные световые сигнальные устройства должны быть установлены в соответствии с рисунком В.9 приложения В.»

(ІПС № 3–2001)

Продовження зміни 1 ДСТУ 3849-99

Додаток В Рисунок В 9 викласти в новій редакції.

Рисунок В.9. Транспортні засоби, що перевозять небезпечні вантажі

Рисунок В.9. Транспортные средства, перевозящие опасные грузы

(ІПС № 3–2001)

ДЕРЖАВНИЙ СТАНДАРТ УКРАЇНИ

ДОРОЖНИЙ ТРАНСПОРТ

**КОЛЬОРОГРАФІЧНІ СХЕМИ, РОЗПІЗНАВАЛЬНІ ЗНАКИ, НАПИСИ
ТА СПЕЦІАЛЬНІ СИГНАЛИ ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ
ОПЕРАТИВНИХ І СПЕЦІАЛЬНИХ СЛУЖБ**

Загальні вимоги

ДОРОЖНЫЙ ТРАНСПОРТ

**ЦВЕТОГРАФИЧЕСКИЕ СХЕМЫ, ОПОЗНАВАТЕЛЬНЫЕ ЗНАКИ, НАДПИСИ
И СПЕЦИАЛЬНЫЕ СИГНАЛЫ ТРАНСПОРТНЫХ СРЕДСТВ
ОПЕРАТИВНЫХ И СПЕЦИАЛЬНЫХ СЛУЖБ**

Общие требования

ROAD TRANSPORT

**COLOURS, IDENTIFICATION SYMBOLS, INSCRIPTIONS
AND SPECIAL SIGNALS OF TRANSPORT TOOLS OF
OPERATING AND SPECIAL SERVICES**

The common requirements

Чинний від 2000–01–01

1 ГАЛУЗЬ ВИКОРИСТАННЯ

1.1 Цей стандарт поширюється на оперативні та спеціальні дорожні транспортні засоби (далі — транспортні засоби), що експлуатуються на вулицях і автомобільних дорогах.

1.2 Цей стандарт установлює загальні вимоги до нанесення та розміщення кольорографічних схем, розпізнавальних знаків, емблем, написів, а також технічні вимоги до спеціальних світлових і звукових сигналів оперативних і спеціальних транспортних засобів.

1.3 Вимоги цього стандарту, якщо іншого не вказано, є обов'язковими.

2 ЗАГАЛЬНІ ПРАВИЛА

2.1 Кольорографічні схеми, розміщення знаків, написів та емблем, а також обладнання світловими і звуковими сигналами дорожніх транспортних засобів оперативних і спеціальних служб повинні відповідати цьому стандарту і сприяти забезпеченню дорожнього руху, здоров'я людей, майна громадян та захисту навколишнього середовища.

2.2 До оперативних транспортних засобів належать транспортні засоби, що мають спеціальне обладнання та призначені для виконання конкретних оперативних завдань згідно з чинним законодавством та відповідними державними нормативними актами, а саме:

- 2.2.1 Служби безпеки руху.
- 2.2.2 Військової безпеки дорожнього руху.
- 2.2.3 Швидкої медичної допомоги.
- 2.2.4 Пожежної охорони.
- 2.2.5 Оперативно-рятувальної служби Міністерства з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи (МНС України) та Постійної урядової комісії з техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій (далі — оперативно-рятувальна служба);
- 2.2.6 Служби інкасації та перевезення цінностей.
- 2.2.7 Аварійних служб Міністерства енергетики України та ДАХК «Укргаз» (далі — аварійні служби).
- 2.2.8 Правоохоронних органів (Прокуратура України, Служба безпеки України, Управління державної служби охорони України, міліція, Державтоінспекція МВС України).
- 2.2.9 Державної лісної та мисливської інспекції Держкомлісгоспу України.
- 2.2.10 Державної екологічної інспекції України.

2.3 До спеціальних транспортних засобів належать автомобілі дорожньо-експлуатаційних і комунальних служб, а також спеціалізовані автомобілі для перевезення негабаритних, небезпечних та великогазових вантажів, а також автомобілі прикриття таких перевезень.

2.4 Використання кольорографічних схем та спеціальних звукових і світлових сигналів на транспортних засобах, які не належать до оперативних або спеціальних, не дозволяється.

3 ВИМОГИ ДО КОЛЬОРОГРАФІЧНИХ СХЕМ, НАПИСІВ, ЗНАКІВ, ЕМБЛЕМ

3.1 Кольори покриттів зовнішніх поверхонь дорожніх транспортних засобів оперативних і спеціальних служб повинні відповідати таблиці 1, а кольорографічні схеми — додатку А.

Таблиця 1

Транспортні засоби	Основний колір транспортного засобу	Колір контрастувальної смуги
Оперативні		
Служби безпеки руху	*	Синій
Військової безпеки дорожнього руху	*	Блакитний
Швидкої медичної допомоги	Білий	Червоний
Оперативно-рятувальної служби	*	Червоний Оранжевий
Служби інкасації та перевезення цінностей	*	Зелений
Правоохоронних органів: Міліції Державтоінспекції МВС України Інших оперативних служб	* * *	*** Синьо-жовтий *
Пожежної охорони	Червоний	Білий
Державної лісної та мисливської інспекції Держкомлісгоспу України	*	Зелено-жовто-зелений
Державної екологічної інспекції України	*	—
Аварійних служб **	Жовтий	Червоний

Закінчення таблиці 1

Транспортні засоби	Основний колір транспортного засобу	Колір контрастувальної смуги
Спеціальні		
Дорожно-експлуатаційних і комунальних служб	Жовтий	***
Для перевезення негабаритних, небезпечних та великовагових вантажів	*	*
* Колір не регламентується ** Колір дверей автомобілів (крім легкових) — червоний *** Смуга може не наноситися		

3.2 Ширина контрастувальних смуг, нанесених на бокові поверхні (по периметру) транспортного засобу, повинна бути:

для легкових автомобілів і мікроавтобусів — від 100 до 250 мм;

для вантажних автомобілів і автобусів — від 200 до 350 мм.

3.3 Ширина кожної з двох паралельних контрастувальних смуг, нанесених на капот і задню частину кузова, повинна бути від 120 до 180 мм з відстанню між ними (90 ± 5) мм. Смуги повинні розташовуватися симетрично відносно поздовжньої осі транспортного засобу.

Примітка 1. Ширина контрастувальних смуг, нанесених на бокові поверхні легкових автомобілів, визначається з урахуванням форми та конфігурації зазначених поверхонь.

Примітка 2. Наносити контрастувальні смуги на решітку радіатора й елементи обладнання, встановленого на бамперах транспортних засобів, не обов'язково.

3.4 Вимоги до розпізнавальних знаків, емблем, написів

3.4.1 Розміщення розпізнавальних знаків та емблем повинно відповідати додатку А.

3.4.2 Зміст написів на транспортних засобах повинен відповідати таблиці 2 і додатку А.

Таблиця 2

Транспортні засоби	Написи та розпізнавальні знаки
Оперативні	
Служби безпеки руху	«Безпека руху»
Військової безпеки дорожнього руху *	«Військова безпека руху», «ВБР»
Швидкої медичної допомоги *	«Швидка медична допомога», «Ambulance», «03»
Оперативно-рятувальної служби *	«Оперативно-рятувальна служба», «Оперативно-рятувальна»
Служб інкасації та перевезення цінностей	***
Правоохоронних органів: Міліції ** Державтоінспекції МВС України * Інших оперативних служб **	«Міліція», «ППС», «Криміналістична лабораторія» «Державтоінспекція» ***
Пожежної охорони	Назва міста, номер частини, скорочена назва техніки за призначенням
Державної лісної та мисливської інспекції Держкомлісгоспу України *	**

Закінчення таблиці 2

Транспортні засоби	Написи та розпізнавальні знаки
Аварійної служби	«Аварійна контактної мережі», «Аварійна електро-транс», «Аварійна кабельної мережі», «Аварійна електромереж» (черговий номер автомобіля), «Аварійна газова служба» (черговий номер автомобіля)
Спеціальні	
Дорожньо-експлуатаційних і комунальних служб	Дорожня служба ***
* Транспортні засоби мають емблему ** Транспортні засоби можуть мати інші написи, знаки та емблеми *** Напис може не наноситися	

3.4.3 Розпізнавальні знаки та написи, колір яких співпадає з основним кольором поверхні транспортного засобу, повинні бути контрастувального — білого або чорного (синього) кольору. На смугах і панелях білого кольору знаки та написи повинні бути виконані основним кольором.

3.4.4 Нанесення на зовнішні поверхні оперативних транспортних засобів написів, рисунків та емблем рекламного змісту не допускається.

3.4.5 Написи повинні бути виконані українською мовою.

3.4.6 Висота літер написів повинна бути від 45 до 170 мм, ширина штриха — від 15 до 20 мм, відстань між літерами — від 10 до 20 мм (залежно від висоти літер).

Примітка. Висота літер і цифр збільшується пропорційно до зображення шрифту наведеного у додатку Б, залежно від типу транспортного засобу і ширини смуги.

3.4.7 Марки лакофарбових і плівкових матеріалів, емблеми, написи, розміри шрифту і контрастувальних смуг, а також способи їх нанесення (пофарбування, клейка аплікація, декалькування тощо) установлюються нормативною документацією служб, до яких належать оперативні чи спеціальні транспортні засоби. Для нанесення контрастувальних смуг, написів, емблем може застосовуватися плівка із світлоповертальними властивостями.

3.4.8 Зображення кольорографічних схем, емблем та написів повинне бути чітким та розбірливим.

3.4.9 Деталі, які мають гальванічне покриття, а також виготовлені з алюмінієвих і мідних сплавів або з неметалевих матеріалів (гума, скло, пластмаса, брезент та ін.), за винятком деталей, виготовлених з дерева або склопластика, пофарбуванню не підлягають.

3.4.10 Рама і деталі ходової частини, бампера (за винятком автомобілів пожежної охорони), підніжки кабін, диски та ободи коліс, а також елементи додаткового обладнання кузовів (кронштейни і корпуси дзеркал заднього виду, протитуманних фар, ліхтарів і прожекторів) можуть мати покриття заводу-виробника шасі та цих виробів.

4 ВИМОГИ ДО РОЗМІЩЕННЯ СПЕЦІАЛЬНИХ СВІТЛОВИХ І ЗВУКОВИХ СИГНАЛЬНИХ ПРИСТРОЇВ

4.1 Спеціальні світлові сигнальні пристрої повинні установлюватися згідно з додатком В на даху транспортного засобу або над ним. На транспортних засобах, що здійснюють перевезення негабаритних та великовагових вантажів, спеціальні світлові сигнальні пристрої повинні установлюватися на транспортному засобі або на вантажі чи над ним. Способи кріплення цих пристроїв повинні забезпечувати надійність їх утримання на всіх режимах руху і гальмування транспортного засобу.

Примітка. У разі неможливості закріплення спеціального світлового пристрою на транспортному засобі або на вантажі, що перевозиться, він повинен бути аналогічно закріплений за допомогою обладнання, яке дозволяє вільно бачити спеціальний світловий сигнал усім учасникам дорожнього руху.

4.2 Для позначення краю вантажу чи транспортного засобу, що здійснює перевезення негабаритних вантажів, спеціальні світлові сигнальні пристрої повинні бути установлені:

а) вздовж лівого краю спереду і ззаду на крайніх його точках, якщо ширина вантажу чи транспортного засобу становить від 2,5 до 3 м;

б) вздовж лівого і правого краю спереду і ззаду на крайніх габаритних точках, якщо його ширина з вантажем чи без нього становить від 3 м і більше;

в) посередині спереду і ззаду, якщо його довжина перевищує 22 м, а ширина не більше 2,5 м. Якщо ширина такого транспортного засобу з вантажем чи без нього перевищує 2,5 м, транспортний засіб обладнується відповідно до вимог 4.2а і 4.2б.

4.3 На транспортних засобах, що здійснюють перевезення небезпечних вантажів, для позначення краю вантажу чи транспортного засобу спеціальні світлові сигнальні пристрої повинні бути установлені посередині спереду і ззаду транспортного засобу.

4.4 На транспортних засобах, що здійснюють перевезення великовагових вантажів, які перевищують 45 т, спеціальний світловий сигнальний пристрій повинен бути установлений спереду.

4.5 У разі пошкодження електричного обладнання транспортного засобу, що здійснює перевезення небезпечних, негабаритних чи великовагових вантажів, він повинен бути додатково укомплектований автономним джерелом струму, яке повинно забезпечувати безперервну роботу сигнальних пристроїв протягом не менше 6 год.

5 ПРАВИЛА УСТАНОВЛЕННЯ І ЗАСТОСУВАННЯ СПЕЦІАЛЬНИХ СВІТЛОВИХ І ЗВУКОВИХ СИГНАЛЬНИХ ПРИСТРОЇВ

5.1 На транспортних засобах залежно від призначення та виконуваних завдань встановлюють спеціальні світлові пристрої зі світловими сигналами автожовтого (оранжевого), синього, червоного і зеленого кольорів.

5.2 Установлення звукових і світлових сигналів автожовтого (оранжевого) кольору повинно бути письмово погоджено:

— Управлінням Державтоінспекції МВС України — на транспортних засобах, що здійснюють перевезення небезпечних, великовагових та негабаритних вантажів;

— Управлінням Державтоінспекції ГУ УМВС України областей, міст, районів — на транспортних засобах дорожньо-експлуатаційної служби.

5.3 Спеціальними звуковими та світловими сигналами синього кольору можуть бути обладнані тільки оперативні транспортні засоби згідно з 2.2.2 – 2.2.10, і які мають кольорографічні схеми, написи та емблеми згідно з розділами 3 і 4 цього стандарту.

5.4 Дозволяється застосування світлових сигналів синього кольору без кольорографічних схем, написів та емблем на оперативних транспортних засобах Служби безпеки України, Управління державної служби охорони України, Прокуратури України та МВС України.

5.5 Установлення на транспортних засобах спеціальних звукових та світлових сигнальних пристроїв зі світловим сигналом синього кольору, а також застосування конкретного виду та кількості цих пристроїв повинно здійснюватись за спеціальним письмовим дозволом Управління Державтоінспекції МВС України на термін не більше 1 року.

5.6 Спеціальні світлові сигнальні пристрої зі світловими сигналами червоного і зеленого кольорів застосовують тільки для додаткового обладнання оперативних транспортних засобів Державтоінспекції МВС України та Управління державної служби охорони України під час виконання супроводжень.

5.7 На спеціальних транспортних засобах, що використовуються під час будівництва або обслуговування вулиць, доріг і залізничних переїздів, здійснюють перевезення небезпечних, негабаритних чи великовагових вантажів; спеціальний світловий сигнал автожовтого (оранжевого) кольору може вимикатися тільки під час зупинки у спеціально відведених для цього місцях або за межами проїзної частини дороги.

6 ТЕХНІЧНІ ВИМОГИ ДО СВІТЛОВИХ І ЗВУКОВИХ СПЕЦІАЛЬНИХ СИГНАЛЬНИХ ПРИСТРОЇВ

6.1 Спеціальний світловий сигнальний пристрій повинен установлюватися на транспортних засобах так, щоб світловий сигнал було видно на кут 360° у горизонтальній площині і площині, яка проходить через центр джерела випромінювання світла.

6.2 Частота світлових імпульсів повинна бути $(2 \pm 0,5)$ Гц.

6.3 Потужність одного джерела світла повинна бути не менше 50 Вт.

6.4 Спеціальні звукові сигнали повинні мати змінну основну частоту. Межі зміни основної частоти повинні бути від 400 до 3500 Гц.

6.5 Тривалість циклу зміни основної частоти спеціального звукового сигналу повинна бути від 0,5 до 6,0 с.

6.6 Рівень звукового тиску під час подавання спеціального звукового сигналу, що був заміряний на відстані 2 м по осі, перпендикулярній площині вихідного отвору звукового сигнального обладнання, повинен бути не менше 120 дБ.

6.7 Максимальний рівень звукового тиску спеціального звукового сигналу повинен співпадати з поздовжньою віссю транспортного засобу у напрямку його руху.

6.8 Вихідна потужність спеціального звукового сигнального пристрою в режимі його роботи повинна бути не менше 100 Вт.

ДОДАТОК А
(обов'язковий)

КОЛЬОРОГРАФІЧНІ СХЕМИ ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ
ОПЕРАТИВНИХ І СПЕЦІАЛЬНИХ СЛУЖБ

ПРИЛОЖЕНИЕ А
(обязательное)

ЦВЕТОГРАФИЧЕСКИЕ СХЕМЫ ТРАНСПОРТНЫХ СРЕДСТВ
ОПЕРАТИВНЫХ И СПЕЦИАЛЬНЫХ СЛУЖБ

Рисунок А.1 — Автомобіль служби безпеки руху

Рисунок А.1 — Автомобиль службы безопасности движения

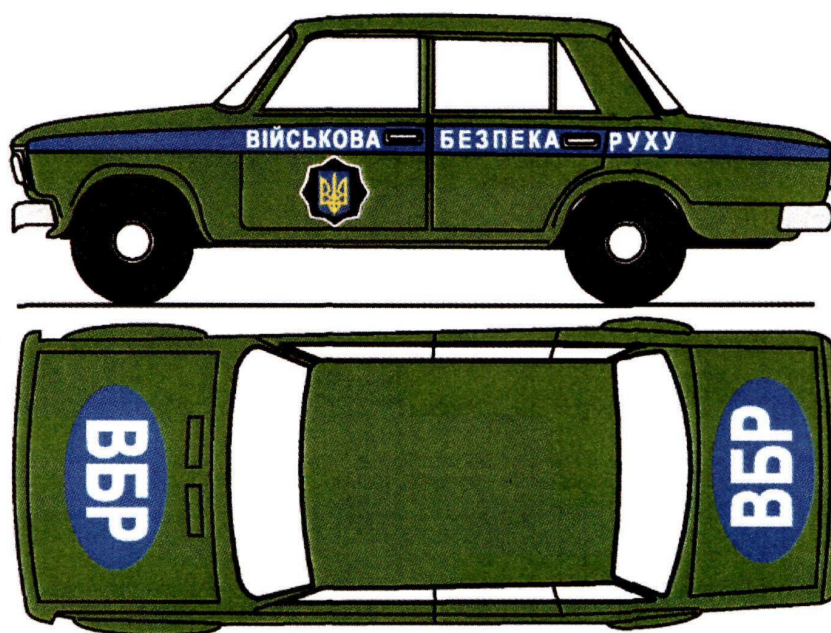

Рисунок А.2 — Автомобіль військової безпеки дорожнього руху

Рисунок А.2 — Автомобиль военной безопасности дорожного движения

Рисунок А.3 — Автомобіль швидкої медичної допомоги

Рисунок А.3 — Автомобиль скорой медицинской помощи

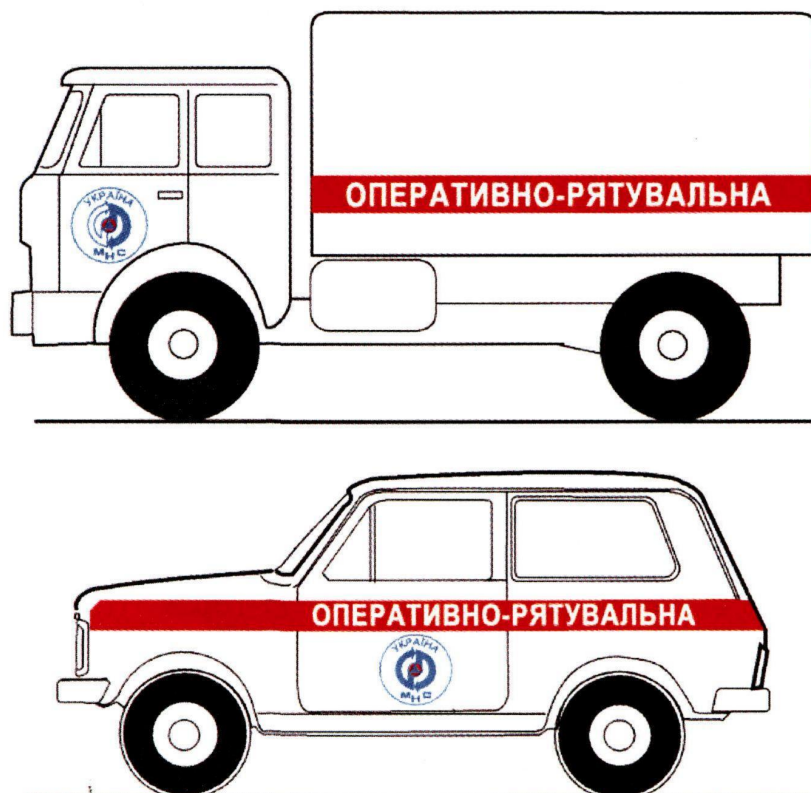

Рисунок А.4 — Автомобілі оперативно-рятувальної служби Міністерства з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи

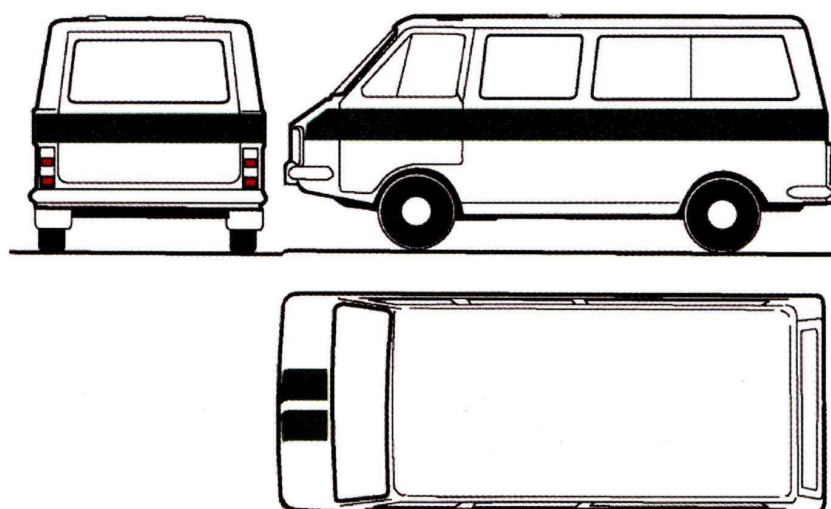
Рисунок А.4 — Автомобили оперативно-спасательной службы Министерства по вопросам чрезвычайных ситуаций и по делам защиты населения от последствий Чернобыльской катастрофы

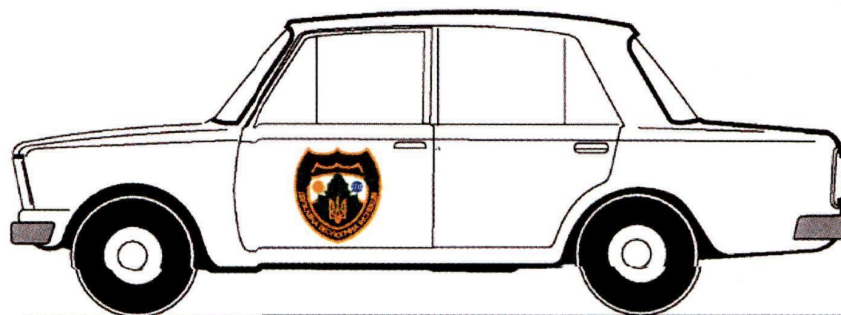
Рисунок А.5 — Автомобіль оперативно-рятувальної служби Постійної урядової комісії з техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій

Рисунок А.5 — Автомобиль оперативно-спасательной службы Постоянной правительственной комиссии по техногенно-экологической безопасности и чрезвычайных ситуаций

Рисунок А.6 — Автомобіль інкасації та перевезення цінностей

Рисунок А.6 — Автомобиль инкассации и перевозки ценностей

Рисунок А.7 — Автомобіль державної екологічної інспекції

Рисунок А.7 — Автомобиль государственной экологической инспекции

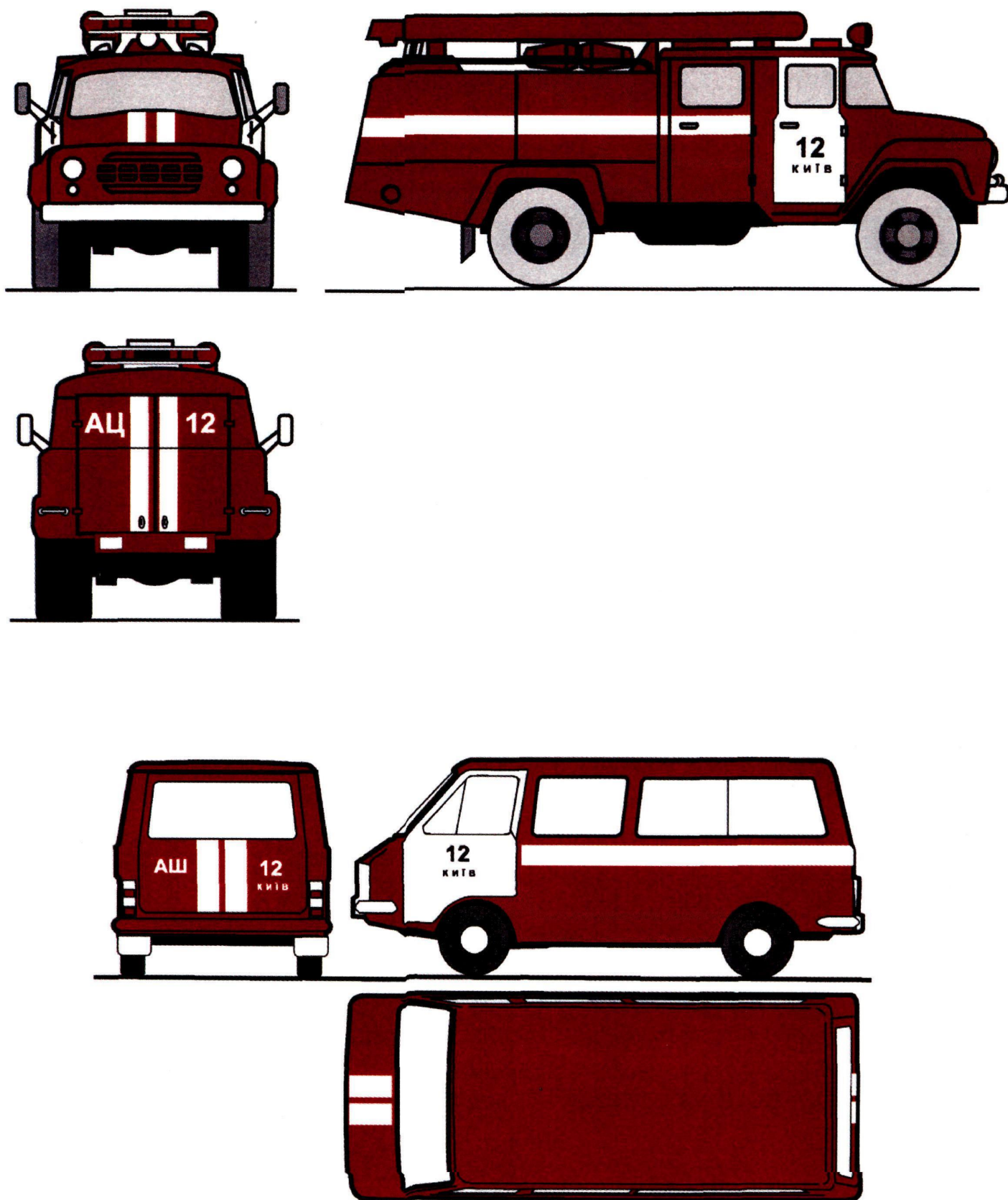

Рисунок А.8 — Автомобілі пожежної охорони

Рисунок А.8 — Автомобили пожарной охраны

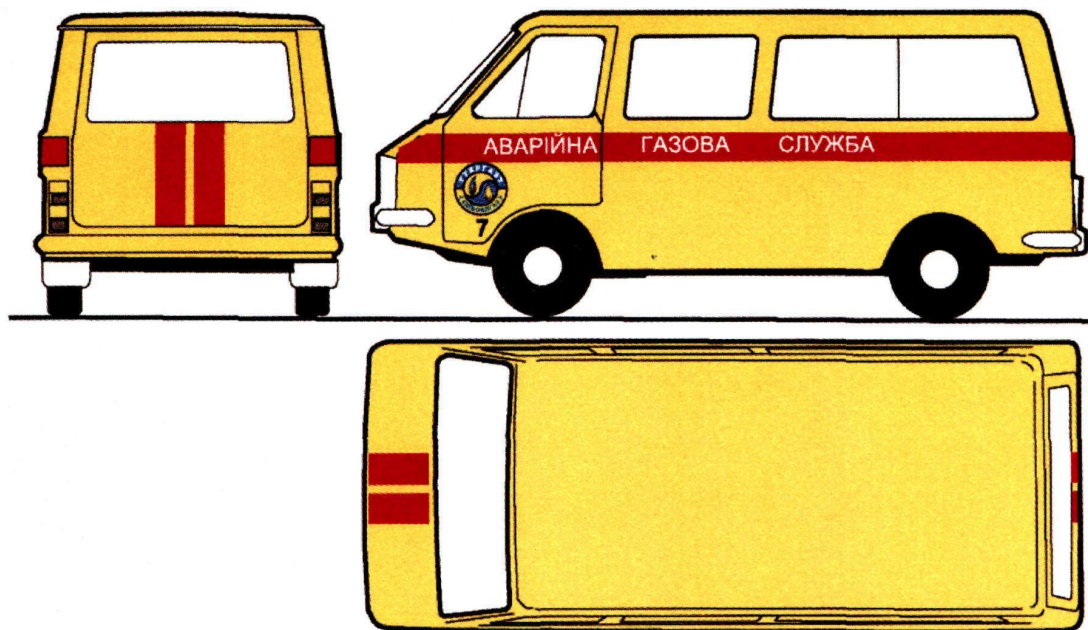

Рисунок А.9 — Автомобіль аварійної газової служби

Рисунок А.9 — Автомобиль аварийной газовой службы

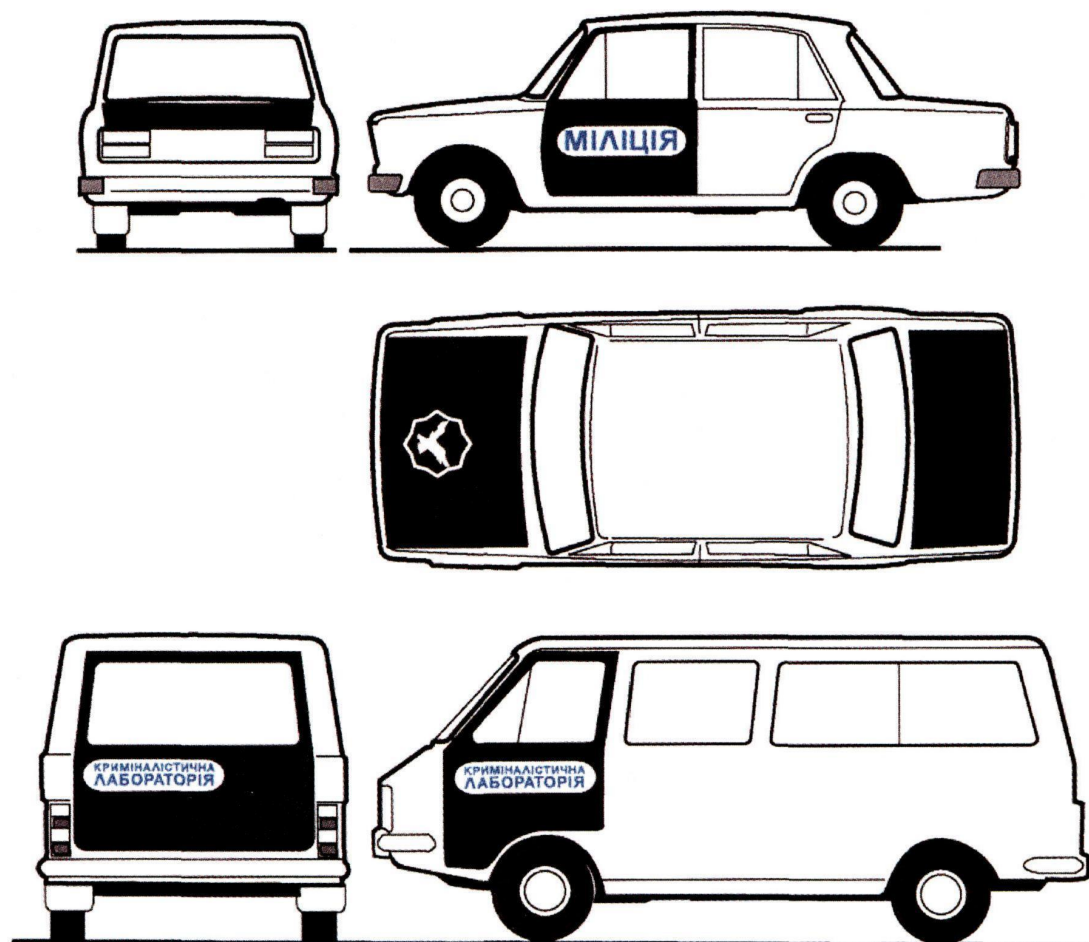

Рисунок А.10 — Автомобілі міліції, аркуш 1

Рисунок А.10 — Автомобили милиции, лист 1

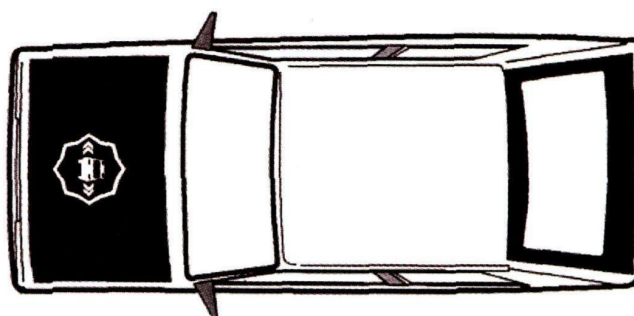
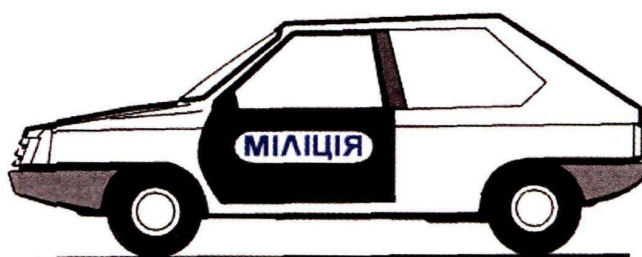
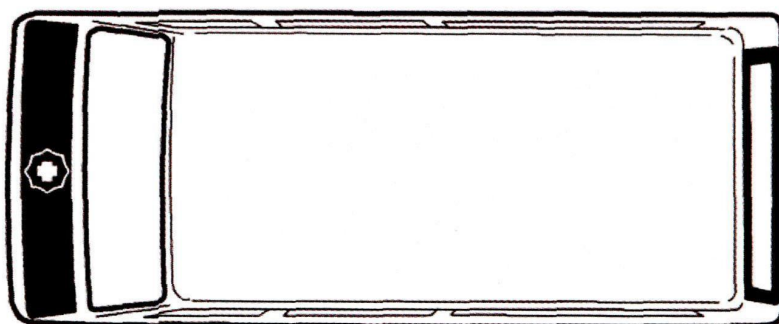

Рисунок А.10 — Автомобілі міліції, аркуш 2

Рисунок А.10 — Автомобили милиции, лист 2

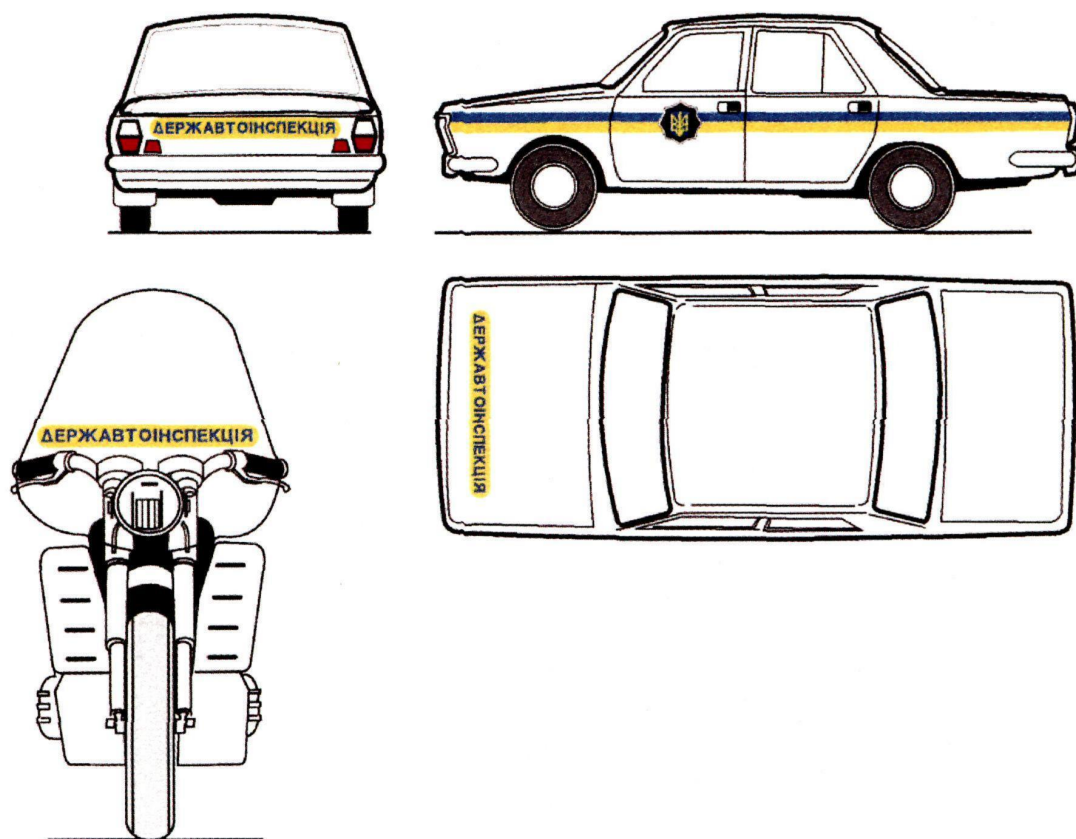

Рисунок А.11 — Транспортні засоби Державтоінспекції

Рисунок А.11 — Транспортные средства Госавтоинспекции

Рисунок А.12¹ — Автомобілі аварійної служби міського електротранспорту, аркуш 1

Рисунок А.12 — Автомобили аварийной службы городского электротранспорта, лист 1

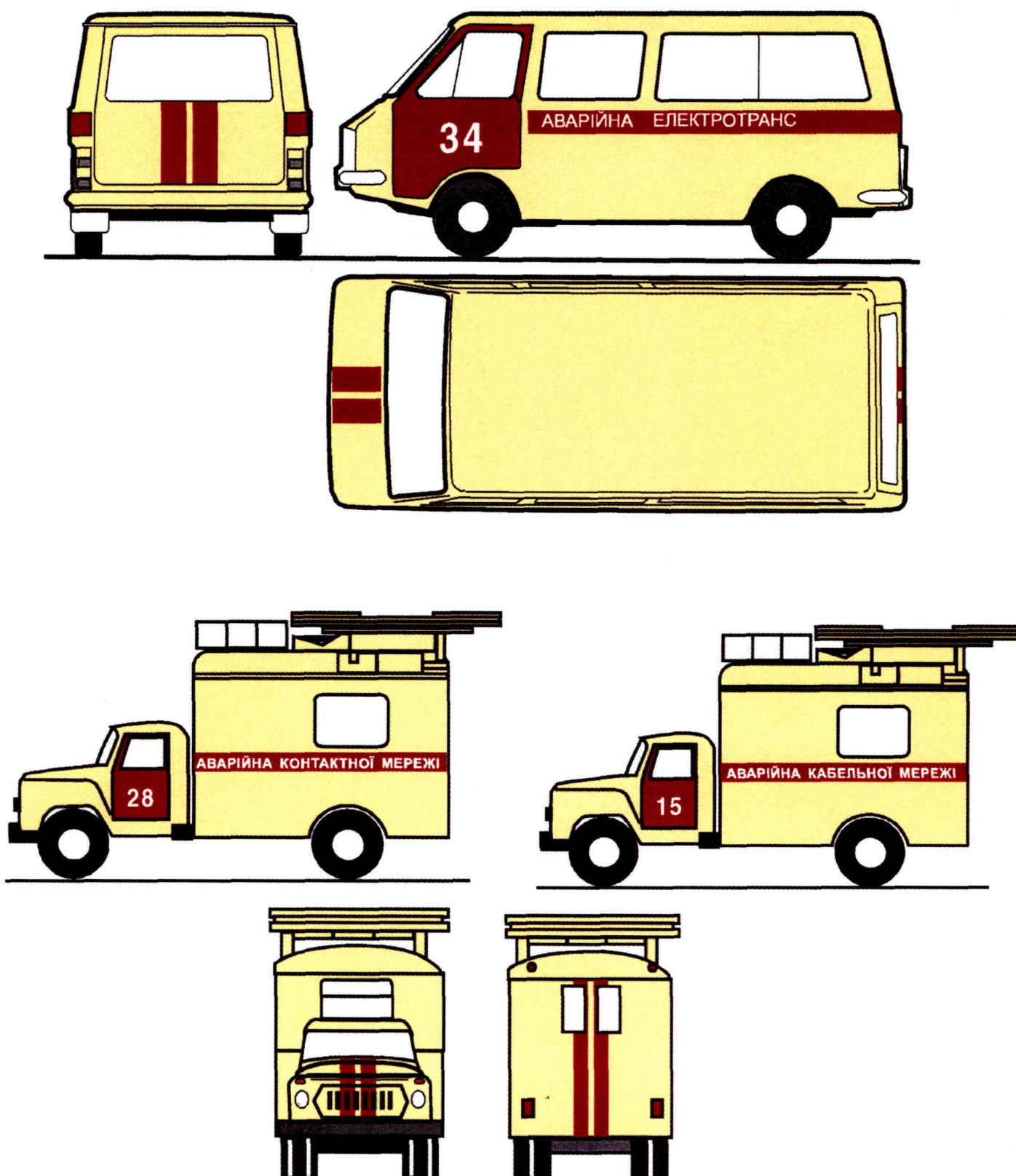

Рисунок А.12 — Автомобілі аварійної служби міського електротранспорту, аркуш 2
 Рисунок А.12 — Автомобили аварийной службы городского электротранспорта, лист 2

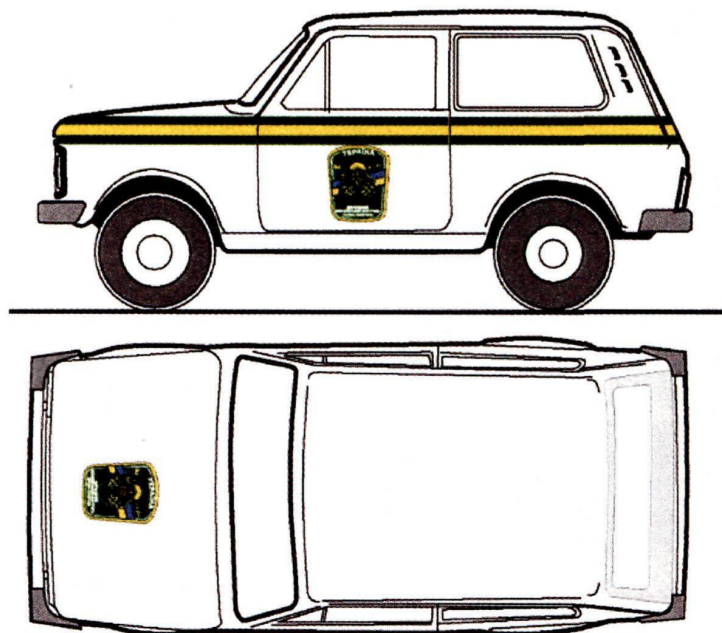

Рисунок А.13 — Автомобіль лісової та мисливської інспекції Держкомлісгоспу України

Рисунок А.13 — Автомобиль лесной и охотничьей инспекции Госкомлесхоза Украины

Рисунок А.14 — Автомобіль аварійної служби кабельних мереж Міністерства енергетики України

Рисунок А.14 — Автомобиль аварийной службы кабельных сетей Министерства энергетики Украины

Рисунок А.15 — Транспортний засіб дорожньо-експлуатаційної служби

Рисунок А.15 — Транспортное средство дорожно-эксплуатационной службы

ДОДАТОК Б
(інформаційний)

**ЗРАЗОК ЛІТЕР І ЦИФР, ЯКІ НЕОБХІДНО ЗАСТОСОВУВАТИ ДЛЯ НАПИСІВ
НА СПЕЦІАЛЬНИХ ТА ОПЕРАТИВНИХ ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБАХ**

ПРИЛОЖЕНИЕ Б
(информационное)

**ОБРАЗЕЦ БУКВ И ЦИФР, КОТОРЫЕ НЕОБХОДИМО ПРИМЕНЯТЬ
ДЛЯ НАДПИСЕЙ НА ОПЕРАТИВНЫХ И СПЕЦИАЛЬНЫХ
ТРАНСПОРТНЫХ СРЕДСТВАХ**

**А Б В Г Д Е Є
Ж З И І Ї К
Л М Н О П Р
С Т У Ф Х Ц
Ч Ш Щ Ъ Ю Я
1 2 3 4 5
6 7 8 9 0**

ДОДАТОК В
(обов'язковий)

**РОЗМІЩЕННЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ЗВУКОВИХ ТА СВІТЛОВИХ СИГНАЛЬНИХ
ПРИСТРОЇВ НА ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБАХ**

ПРИЛОЖЕНИЕ В
(обязательное)

**РАЗМЕЩЕНИЕ СПЕЦИАЛЬНЫХ ЗВУКОВЫХ И СВЕТОВЫХ СИГНАЛЬНЫХ
УСТРОЙСТВ НА ТРАНСПОРТНЫХ СРЕДСТВАХ**

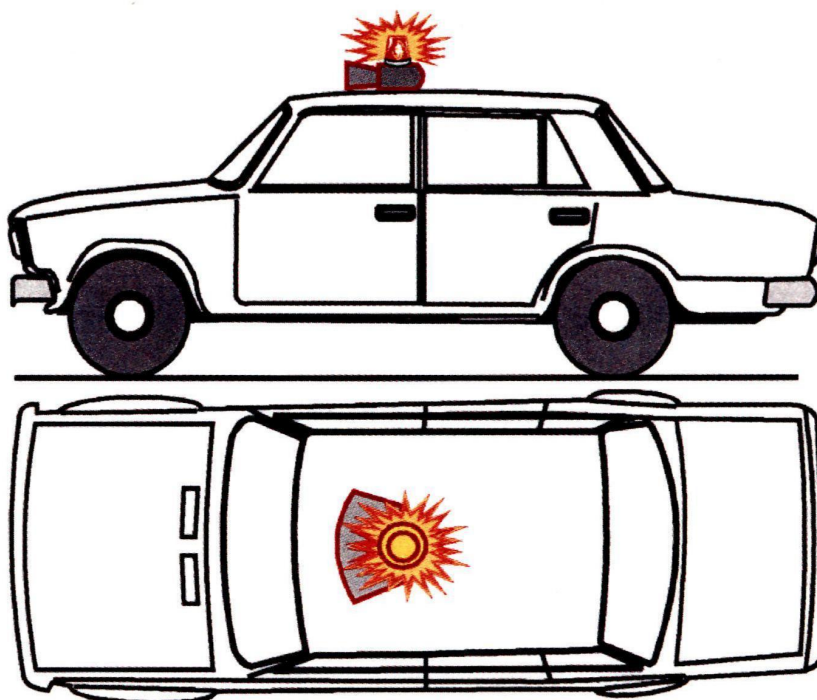

Рисунок В.1 — Легковий автомобіль
Рисунок В.1 — Легковой автомобиль

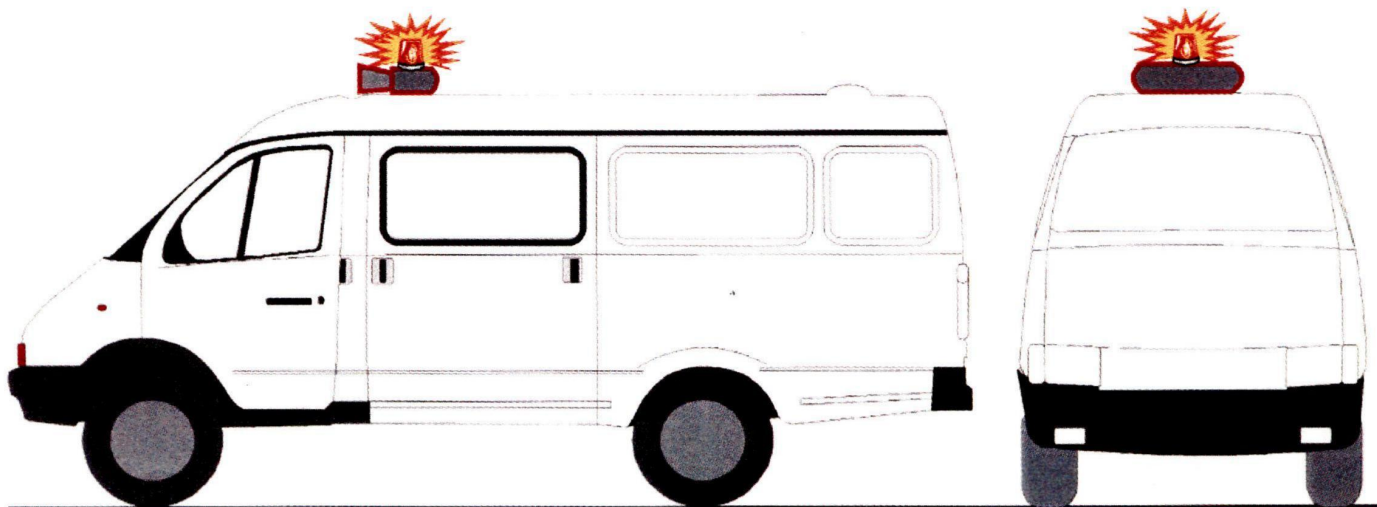

Рисунок В.2 — Мікроавтобус
Рисунок В.2 — Микроавтобус

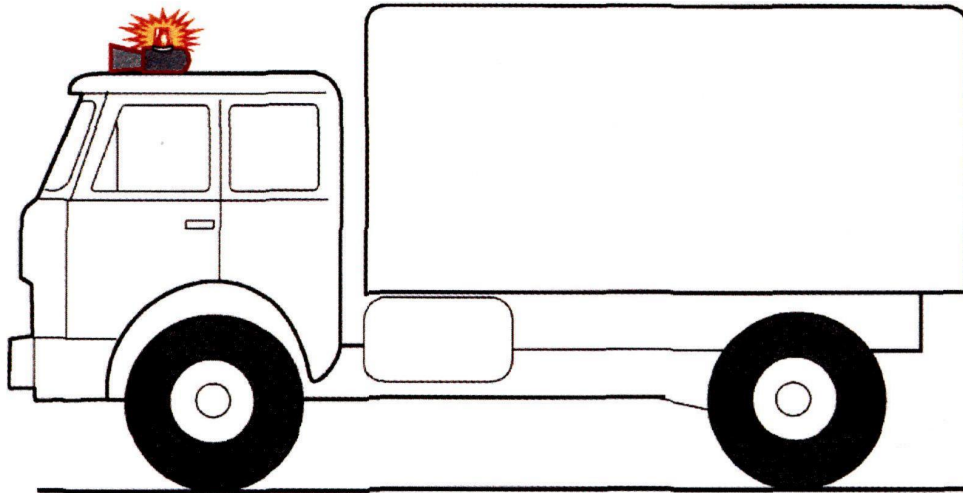

Рисунок В.3 — Вантажний автомобіль

Рисунок В.3 — Грузовой автомобиль

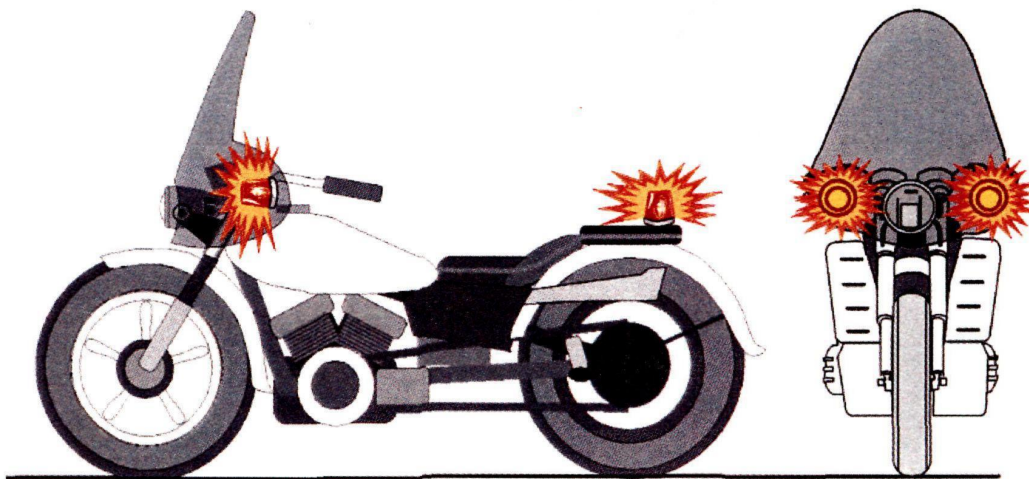

Рисунок В.4 — Мотоцикл

Рисунок В.4 — Мотоцикл

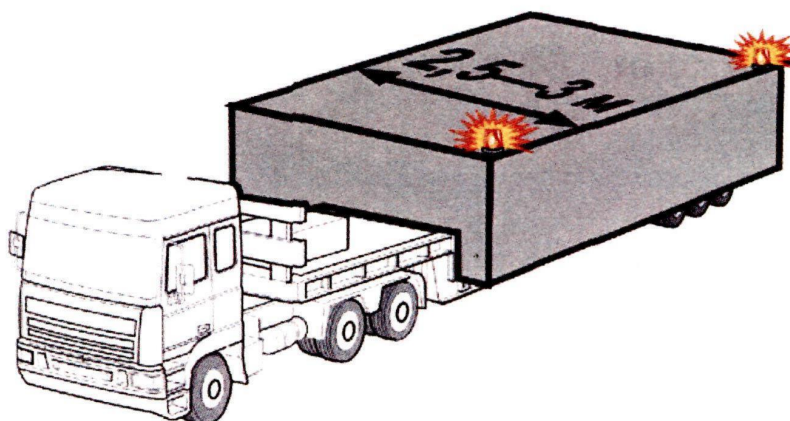
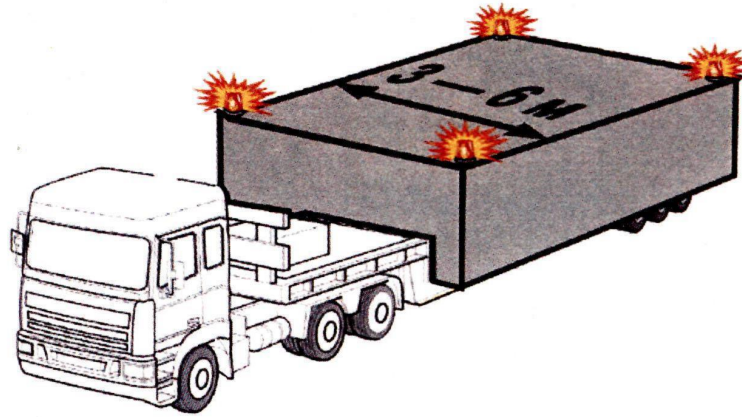

Рисунок В.5 — Транспортний засіб, що перевозить негабаритний вантаж, шириною 2,5—3 м

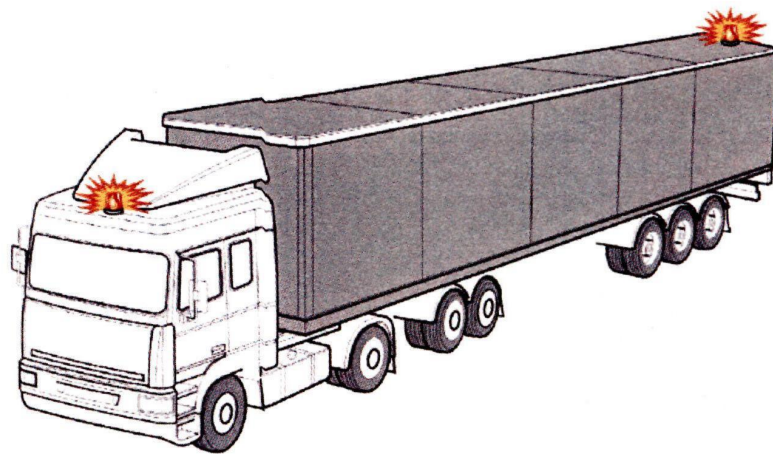
Рисунок В.5 — Транспортное средство, перевозящее негабаритный груз шириной 2,5—3 м

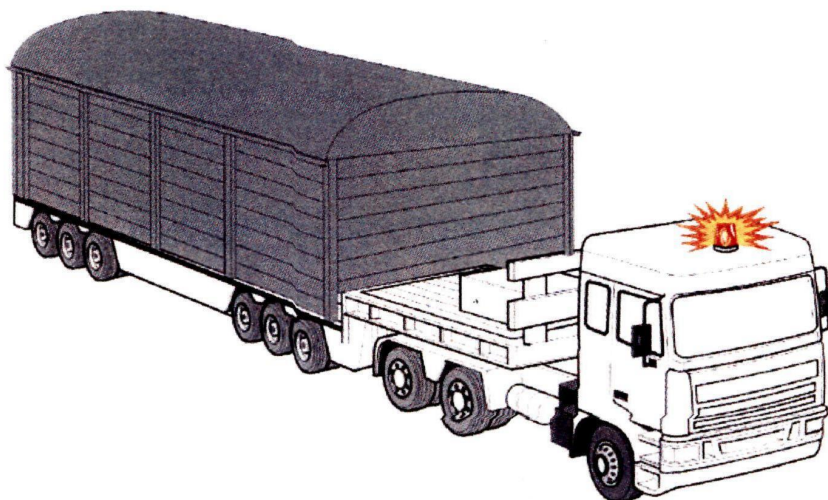
Рисунок В.6 — Транспортний засіб, що перевозить негабаритний вантаж, шириною 3—6 м

Рисунок В.6 — Транспортное средство, перевозящее негабаритный груз шириной 3—6 м

Рисунок В.7 — Транспортний засіб, довжина якого перевищує 22 м, а ширина не перевищує 2,5 м

Рисунок В.7 — Транспортное средство, длина которого превышает 22 м, а ширина не превышает 2,5 м

Рисунок В.8 — Транспортний засіб, що перевозить великовагові вантажі

Рисунок В.8 — Транспортное средство, перевозящее тяжеловесные грузы

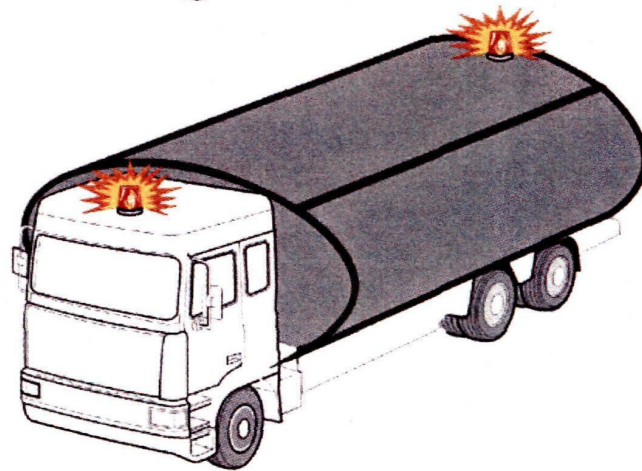
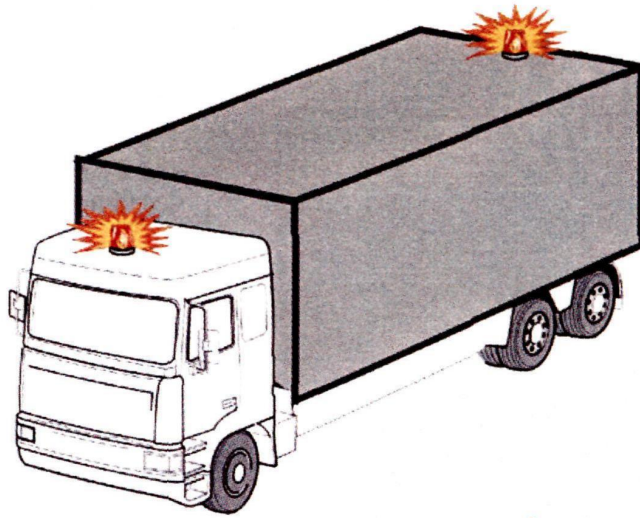

Рисунок В.9 — Транспортні засоби, що перевозять небезпечні вантажі

Рисунок В.9 — Транспортные средства, перевозящие опасные грузы

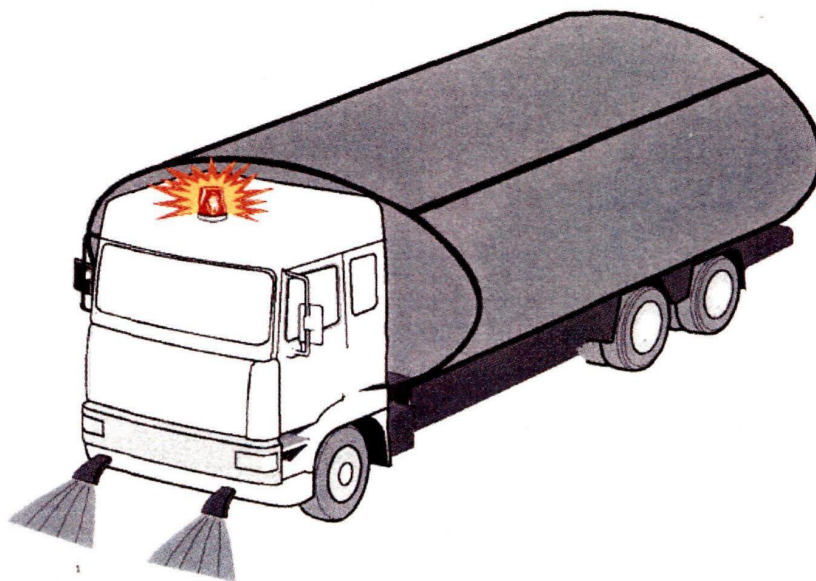

Рисунок В.10 — Транспортний засіб, що виконує роботу на дорозі

Рисунок В.10 — Транспортное средство, выполняющее работу на дороге

УДК 629.11

43.020

Ключові слова: дорожні транспортні засоби, кольорографічні схеми, розпізнавальні знаки, оперативні транспортні засоби, спеціальні транспортні засоби

ДСТУ 3849–99

ГОСУДАРСТВЕННЫЙ СТАНДАРТ УКРАИНЫ

Дорожный транспорт

**ЦВЕТОГРАФИЧЕСКИЕ СХЕМЫ,
ОПОЗНАВАТЕЛЬНЫЕ ЗНАКИ,
НАДПИСИ И СПЕЦИАЛЬНЫЕ СИГНАЛЫ
ТРАНСПОРТНЫХ СРЕДСТВ
ОПЕРАТИВНЫХ И СПЕЦИАЛЬНЫХ СЛУЖБ**

Общие требования

Издание официальное

Киев
ГОССТАНДАРТ УКРАИНЫ
1999

ПРЕДИСЛОВИЕ

1 РАЗРАБОТАН И ВНЕСЕН Управлением Госавтоинспекции МВД Украины и Научно-исследовательским центром безопасности дорожного движения МВД Украины

2 УТВЕРЖДЕН И ВВЕДЕН В ДЕЙСТВИЕ приказом Госстандарта Украины от 19 марта 1999 г. № 120

3 ВВЕДЕН ВПЕРВЫЕ

4 РАЗРАБОТЧИКИ: В.В. Матковский, З.Д. Дерех (руководитель разработки), С.В. Каракай, В.А. Баклаев, А.И. Сученко, В.М. Пригожинский, П.М. Бойко, Л.В. Карпинская, Ю.Е. Заворицкий, О.А. Шведов

Настоящий стандарт не может быть полностью или частично воспроизведен, тиражирован и распространен в качестве официального издания без разрешения Госстандарта Украины

СОДЕРЖАНИЕ

	С.
1 Область применения	1
2 Общие правила	1
3 Требования к цветографическим схемам, надписям, знакам, эмблемам	2
4 Требования к размещению специальных световых и звуковых сигнальных устройств	4
5 Правила установки и применения специальных световых и звуковых сигнальных устройств	5
6 Технические требования к световым и звуковым специальным сигнальным устройствам	5
Приложение А Цветографические схемы транспортных средств оперативных и специальных служб	7*
Приложение Б Образец букв и цифр, которые необходимо применять для надписей на оперативных и специальных транспортных средствах	25*
Приложение В Размещение специальных звуковых и световых сигнальных устройств на транспортных средствах	27*

---

* Смотри приложения А, Б, В в украинском тексте.

ГОСУДАРСТВЕННЫЙ СТАНДАРТ УКРАИНЫ

ДОРОЖНЫЙ ТРАНСПОРТ

**ЦВЕТОГРАФИЧЕСКИЕ СХЕМЫ, ОПОЗНАВАТЕЛЬНЫЕ ЗНАКИ, НАДПИСИ
И СПЕЦИАЛЬНЫЕ СИГНАЛЫ ТРАНСПОРТНЫХ СРЕДСТВ
ОПЕРАТИВНЫХ И СПЕЦИАЛЬНЫХ СЛУЖБ**

Общие требования

ДОРОЖНИЙ ТРАНСПОРТ

**КОЛЬОРОГРАФІЧНІ СХЕМИ, РОЗПІЗНАВАЛЬНІ ЗНАКИ, НАПИСИ
ТА СПЕЦІАЛЬНІ СИГНАЛИ ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ
ОПЕРАТИВНИХ І СПЕЦІАЛЬНИХ СЛУЖБ**

Загальні вимоги

ROAD TRANSPORT

**COLOURS, IDENTIFICATION SYMBOLS, INSCRIPTIONS
AND SPECIAL SIGNALS OF TRANSPORT TOOLS OF
OPERATING AND SPECIAL SERVICES**

The common requirements

Дата введения 2000–01–01

1 ОБЛАСТЬ ПРИМЕНЕНИЯ

1.1 Настоящий стандарт распространяется на оперативные и специальные дорожные транспортные средства (далее — транспортные средства), которые эксплуатируются на улицах и автомобильных дорогах.

1.2 Настоящий стандарт устанавливает общие требования к нанесению и размещению цветографических схем, опознавательных знаков, эмблем, надписей, а также технические требования к специальным световым и звуковым сигналам оперативных и специальных транспортных средств.

1.3 Требования этого стандарта, если иного не указано, являются обязательными.

2 ОБЩИЕ ПРАВИЛА

2.1 Цветографические схемы, размещение знаков, надписей и эмблем, а также оборудование световыми и звуковыми сигналами дорожных транспортных средств оперативных и специальных служб должны соответствовать этому стандарту и содействовать безопасности дорожного движения, здоровью людей, имущества граждан и защите окружающей среды.

2.2 К оперативным транспортным относятся транспортные средства, которые имеют специальное оборудование и предназначены для выполнения конкретных оперативных заданий согласно действующему законодательству и соответствующим государственным нормативным актам, а именно:

2.2.1 Службы безопасности движения.

2.2.2 Военной безопасности дорожного движения.

2.2.3 Скорой медицинской помощи.

2.2.4 Пожарной охраны.

2.2.5 Оперативно-спасательной службы Министерства по вопросам чрезвычайных ситуаций и по делам защиты населения от последствий Чернобыльской катастрофы (МЧС Украины) и Постоянной правительственной комиссии по техногенно-экологической безопасности и чрезвычайным ситуациям (далее — оперативно-спасательная служба).

2.2.6 Службы инкассации и перевозки ценностей.

2.2.7 Аварийных служб Министерства энергетики Украины и ГАХК «Укргаз» (далее — аварийные службы).

2.2.8 Правоохранительных органов (Прокуратура Украины, Служба безопасности Украины, Управление государственной службы охраны Украины, милиция, Госавтоинспекция МВД Украины).

2.2.9 Государственной лесной и охотничьей инспекции Госкомлесхоза Украины.

2.2.10 Государственной экологической инспекции Украины.

2.3 К специальным транспортным средствам относятся автомобили дорожно-эксплуатационных и коммунальных служб, а также специализированные автомобили для перевозки негабаритных, опасных и тяжеловесных грузов, а также автомобили прикрытия таких перевозок.

2.4 Использование цветографических схем, специальных звуковых и световых сигналов на транспортных средствах, которые не относятся к оперативным или специальным, не разрешается.

3 ТРЕБОВАНИЯ К ЦВЕТОГРАФИЧЕСКИМ СХЕМАМ, НАДПИСЯМ, ЗНАКАМ, ЭМБЛЕМАМ

3.1 Цвета покрытий внешних поверхностей дорожных транспортных средств оперативных и специальных служб должны соответствовать таблице 1, а цветографические схемы — приложению А.

Таблица 1

Транспортные средства	Основной цвет транспортного средства	Цвет контрастирующей полосы
Оперативные		
Службы безопасности движения	*	Синий
Военной безопасности дорожного движения	*	Голубой
Скорой медицинской помощи	Белый	Красный
Оперативно-спасательной службы	*	Красный Оранжевый
Службы инкассации и перевозки ценностей	*	Зеленый
Правоохранительных органов: Милиции Госавтоинспекции МВД Украины Других оперативных служб	* * *	*** Сине-желтый *
Пожарной охраны	Красный	Белый
Государственной лесной и охотничьей инспекции Госкомлесхоза Украины	*	Зелено-желто-зеленый
Государственной экологической инспекции Украины	*	—

Окончание таблицы 1

Транспортные средства	Основной цвет транспортного средства	Цвет контрастирующей полосы
Аварийных служб **	Желтый	Красный
Специальные		
Дорожно-эксплуатационных и коммунальных служб	Желтый	***
Для перевозки негабаритных, опасных и тяжеловесных грузов	*	*
* Цвет не регламентируется ** Цвет дверей автомобилей (кроме легковых) — красный *** Полоса может не наноситься		

3.2 Ширина контрастирующих полос, нанесенных на боковые поверхности (по периметру) транспортного средства, должна быть:

для легковых автомобилей и микроавтобусов — от 100 до 250 мм;

для грузовых автомобилей и автобусов — от 200 до 350 мм.

3.3 Ширина каждой из двух параллельных контрастирующих полос, нанесенных на капот и заднюю часть кузова, должна быть от 120 до 180 мм с расстоянием между полосами (90 ± 5) мм. Полосы должны располагаться симметрично относительно продольной оси транспортного средства.

Примечание 1. Ширина контрастирующих полос, нанесенных на боковые поверхности легковых автомобилей, определяется с учетом формы и конфигурации указанных поверхностей.

Примечание 2. Наносить контрастирующие полосы на решетку радиатора и элементы оборудования, установленного на бамперах транспортных средств, не обязательно.

3.4 Требования к опознавательным знакам, эмблемам, надписям

3.4.1 Размещение опознавательных знаков и эмблем должно соответствовать приложению А.

3.4.2 Содержание надписей на транспортных средствах должно соответствовать таблице 2 и приложению А.

Таблица 2

Транспортные средства	Надписи и опознавательные знаки
Оперативные	
Службы безопасности движения	«Безпека руху»
Военной безопасности дорожного движения *	«Військова безпека руху», «ВБР»
Скорой медицинской помощи *	«Швидка медична допомога», «Ambulance», «03»
Оперативно-спасательной службы	«Оперативно-рятувальна служба», «Оперативно-рятувальна»
Службы инкассации и перевозки ценностей	***
Правоохранительных органов: Милиции ** Госавтоинспекции МВД Украины * Других оперативных служб **	«Міліція», «ППС», «Криміналістична лабораторія» «Державтоінспекція» ***
Пожарной охраны	Название города, номер части, сокращенное название техники по назначению
Государственной лесной и охотничьей инспекции Госкомлеса Украины *	**

Окончание таблицы 2

Транспортные средства	Надписи и опознавательные знаки
Аварийной службы	«Аварійна контактної мережі», «Аварійна електро-транс», «Аварійна кабельної мережі», «Аварійна електромереж» (черговий номер автомобіля), «Аварійна газова служба» (черговий номер автомобіля)
Специальные	
Дорожно-эксплуатационных и коммунальных служб	«Дорожня служба» ***
* Транспортные средства имеют эмблему ** Транспортные средства могут иметь другие надписи, знаки и эмблемы *** Надпись может не наноситься	

3.4.3 Опознавательные знаки и надписи, цвет которых совпадает с основным цветом поверхности транспортного средства, должны быть контрастирующего — белого или черного (синего) цвета. На полосах и панелях белого цвета знаки и надписи должны быть выполнены основным цветом.

3.4.4 Нанесение на внешние поверхности оперативных транспортных средств надписей, рисунков и эмблем рекламного содержания не допускается.

3.4.5 Надписи должны быть выполнены на украинском языке.

3.4.6 Высота букв надписей должна быть от 45 до 170 мм, ширина штриха — от 15 до 20 мм, расстояние между буквами — от 10 до 20 мм (в зависимости от высоты букв).

Примечание. Высота букв и цифр увеличивается пропорционально к приведенным в приложении Б изображениям шрифта в зависимости от типа транспортного средства и ширины полосы.

3.4.7 Марки лакокрасочных и пленочных материалов, эмблемы, надписи, размеры шрифта и контрастирующих полос, а также способы их нанесения (окрашивание, клейкая аппликация, декалькирование и т.п.) устанавливаются нормативной документацией служб, к которым относятся оперативные или специальные транспортные средства. Для нанесения контрастирующих полос, надписей, эмблем может применяться пленка со световозвращающими свойствами.

3.4.8 Изображение цветографических схем, эмблем и надписей должно быть четким и разборчивым.

3.4.9 Детали, которые имеют гальваническое покрытие, а также изготовленные из алюминиевых и медных сплавов или из неметаллических материалов (резина, стекло, пластмасса, брезент и т.п.), за исключением деталей, изготовленных из дерева или из стеклопластика, окрашиванию не подлежат.

3.4.10 Рама и детали ходовой части, бампера (за исключением автомобилей пожарной охраны), подножки кабин, диски и ободы колес, а также элементы дополнительного оснащения кузовов (кронштейны и корпуса зеркал заднего вида, противотуманных фар, фонарей и прожекторов) могут иметь покрытие завода-изготовителя шасси и этих изделий.

4 ТРЕБОВАНИЯ К РАЗМЕЩЕНИЮ СПЕЦИАЛЬНЫХ СВЕТОВЫХ И ЗВУКОВЫХ СИГНАЛЬНЫХ УСТРОЙСТВ

4.1 Специальные световые сигнальные устройства должны устанавливаться согласно приложению В на крыше транспортного средства или над ней. На транспортных средствах, осуществляющих перевозку негабаритных и тяжеловесных грузов, специальные световые сигнальные устройства должны устанавливаться на транспортном средстве или на грузе или над ним. Способы крепления этих устройств должны обеспечивать надежность их удержания на всех режимах движения и торможения транспортного средства.

Примечание. В случае невозможности закрепления специального светового устройства на транспортном средстве или на грузе, который перевозится, он должен быть аналогично закреплен с помощью оснащения, которое позволяет беспрепятственно видеть специальный световой сигнал всем участникам дорожного движения.

4.2 Для обозначения края груза или транспортного средства, которое осуществляет перевозку негабаритных грузов, специальные световые сигнальные устройства должны быть установлены:

а) вдоль левого края впереди и сзади на крайних его точках, если ширина груза или транспортного средства составляет от 2,5 до 3 м;

б) вдоль левого и правого края впереди и сзади на крайних габаритных точках, если его ширина с грузом или без него составляет от 3 м и больше;

в) посередине впереди и сзади, если его длина превышает 22 м, а ширина не больше 2,5 м. Если ширина такого транспортного средства с грузом или без него превышает 2,5 м, транспортное средство оборудуется в соответствии с требованиями 4.2а и 4.2б.

4.3 На транспортных средствах, которые осуществляют перевозку опасных грузов, для обозначения края груза или транспортного средства специальные световые сигнальные устройства должны быть установлены посередине впереди и сзади транспортного средства.

4.4 На транспортных средствах, осуществляющих перевозку тяжеловесных грузов, которые превышают 45 т, специальное световое сигнальное устройство должно быть установлено впереди.

4.5 На случай повреждения электрического оснащения транспортного средства, которое осуществляет перевозку опасных, негабаритных или тяжеловесных грузов, оно должно быть дополнительно укомплектовано автономным источником тока, которое должно обеспечивать непрерывную работу сигнальных устройств на протяжении не меньше 6 ч.

5 ПРАВИЛА УСТАНОВКИ И ПРИМЕНЕНИЯ СПЕЦИАЛЬНЫХ СВЕТОВЫХ И ЗВУКОВЫХ СИГНАЛЬНЫХ УСТРОЙСТВ

5.1 На транспортных средствах в зависимости от назначения и выполняемых заданий устанавливают специальные световые устройства с световыми сигналами автожелтого (оранжевого), синего, красного и зеленого цветов.

5.2 Установка световых и звуковых сигналов автожелтого (оранжевого) цвета должна быть письменно согласована:

- с Управлением Госавтоинспекции МВД Украины — на транспортных средствах, которые осуществляют перевозку опасных, тяжеловесных и негабаритных грузов;
- с Управлением Госавтоинспекции ГУ УМВД Украины областей, городов, районов — на транспортных средствах дорожно-эксплуатационной службы.

5.3 Специальными звуковыми и световыми сигналами синего цвета могут быть оборудованы только оперативные транспортные средства согласно 2.2.2 — 2.2.10 и которые имеют цветографические схемы, надписи и эмблемы согласно разделам 3 и 4 этого стандарта.

5.4 Разрешается использование световых сигналов синего цвета без цветографических схем, надписей и эмблем на оперативных транспортных средствах Службы безопасности Украины, Управления государственной службы охраны Украины, Прокуратуры Украины и МВД Украины.

5.5 Установка на транспортных средствах специальных звуковых и световых сигнальных устройств со световым сигналом синего цвета, а также использование конкретного вида и количества этих устройств должны осуществляться по специальному разрешению Управления Госавтоинспекции МВД Украины на срок не более 1 года.

5.6 Специальные световые сигнальные устройства со световыми сигналами красного и зеленого цвета применяют только для дополнительного оснащения оперативных транспортных средств Госавтоинспекции МВД Украины и Управления государственной службы охраны Украины при выполнении сопровождений.

5.7 На специальных транспортных средствах, которые используются во время строительства или обслуживания улиц, дорог и железнодорожных перевозов, осуществляют перевозку опасных, негабаритных или тяжеловесных грузов, специальный световой сигнал автожелтого (оранжевого) цвета может выключаться только во время остановки в специально отведенных для этого местах или за пределами проезжей части дороги.

6 ТЕХНИЧЕСКИЕ ТРЕБОВАНИЯ К СВЕТОВЫМ И ЗВУКОВЫМ СПЕЦИАЛЬНЫМ СИГНАЛЬНЫМ УСТРОЙСТВАМ

6.1 Специальное световое сигнальное устройство должно устанавливаться на транспортных средствах таким образом, чтобы световой сигнал было видно на угол 360° в горизонтальной плоскости и плоскости, которая проходит через центр источника, излучения света.

6.2 Частота световых импульсов должна составлять $(2 \pm 0,5)$ Гц.

6.3 Мощность одного источника света должна быть не меньше 50 Вт.

6.4 Специальные звуковые сигналы должны иметь сменную основную частоту. Границы изменения основной частоты должны быть от 400 до 3500 Гц.

6.5 Продолжительность цикла изменения основной частоты специального звукового сигнала должна быть от 0,5 до 6,0 с.

6.6 Уровень звукового давления во время подачи специального звукового сигнала, который был замерен на расстоянии 2 м по оси, перпендикулярной плоскости исходного отверстия звукового сигнального оснащения, должен быть не меньше 120 дБ

6.7 Максимальный уровень звукового давления специального звукового сигнала должен совпадать с продольной осью транспортного средства в направлении его движения.

6.8 Исходная мощность специального звукового сигнального устройства в режиме его работы должна быть не меньше 100 Вт.

УДК 629.11

43.020

Ключевые слова: дорожные транспортные средства, цветографические схемы, опознавательные знаки, оперативные транспортные средства, специальные транспортные средства

Редактор **Н. Науменко**
Технічний редактор **Т. Новікова**
Коректор **Т. Нагорна**
Комп'ютерна верстка **В. Перехрест**

Підписано до друку 10.12.99. Формат 60х84 1/8.
Ум.друк.арк. 6,04. Замовлення **3553** Ціна договірна.

Відділ поліграфії науково-технічних видань УкрНДІСІ
03150, Київ-150, вул. Горького, 174